

***Výroční zpráva o realizaci
protidrogové politiky v hlavním městě
Praze
v roce 2015***

Kraj: Hlavní město Praha

Zpracovala: Mgr. Nina Janyšková, protidrogová koordinátorka hl. m. Prahy

Projednáno: Protidrogovou komisí Rady HMP dne 13. 6. 2016

Odkaz na internetovou prezentaci kraje, věnovanou drogám:

http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_zdravotnictvi_socialni_pece/protidrogo_va_politika/index.html

Anotace

Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky v hlavním městě Praze je určena pro laickou i odbornou veřejnost. Je zdrojem základních informací o koordinaci a institucionálním zajištění protidrogové politiky a politiky v oblasti hazardního hraní v kraji, koncepčních opatřeních, spolupráci s obcemi, finančním zajištění a finančních deficitech protidrogové politiky, charakteristice drogové scény a situaci v oblasti hazardního hraní, síti služeb pro uživatele drog a problémové/patologické hráče¹ a aktivitách realizovaných krajem v oblasti protidrogové politiky (např. vzdělávání, analýzy, rozvojové projekty).

Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky v hlavním městě Praze je jedním ze zdrojů při vytváření Souhrnné zprávy o realizaci protidrogové politiky v krajích, Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v ČR a Výroční zprávy o hazardním hraní v ČR a jeho dopadech. Zároveň je také důležitým informačním materiálem pro politiky na místní, krajské i centrální úrovni. Informace jsou využívány studenty při zpracovávání bakalářských a diplomových prací. Zájem o informace projevují také média.

Ve výroční zprávě je používán pojem „adiktologie“, kterým se rozumí v nejširším slova smyslu interdisciplinární obor zaměřující se na prevenci, léčbu a/nebo minimalizaci poruch a nemocí souvisejících s užíváním návykových látek a poruch vznikajících v souvislosti s různými formami závislostního chování.

Protidrogová koordinátorka hlavního města Prahy zpracovala Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky v hlavním městě Praze v roce 2015 na základě dat ze závěrečných zpráv protidrogových koordinátorů městských částí Praha 1 až 22, závěrečných zpráv specializovaných adiktologických organizací, zpráv Hygienické stanice hlavního města Prahy, Městské policie hlavního města Prahy, Policie ČR, Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR. Dalším zdrojem informací jsou například jednání Protidrogové komise Rady HMP, konference a semináře, internetové portály a odborné publikace. Všem, kteří poskytli informace, patří velký dík, protože jinak by nemohl vzniknout takto ucelený informační materiál.

---

¹ Termín *problémový hráč* je širší – zahrnuje osoby v riziku rozvoje patologického hráčství i osoby s diagnózou patologický hráč (dg. F 63.0).

Souhrn

HMP je region s největším počtem problémových uživatelů drog² (dále jen „PUD“) v ČR. Podle odhadů Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti je v HMP přibližně 14,7 tis. PUD, kdy v kontaktu se službami je cca 6 tisíc. Nejčastěji užívanou drogou je alkohol, nikotin a marihuana. V HMP jsou tradičně více zneužívány opiáty, zejména substituční preparáty, než pervitin. Převážná většina PUD užívá drogy injekčně.

Síť služeb v HMP poskytuje všechny typy zatím běžných adiktologických služeb. Kapacity sítě jsou prakticky vyčerpané, v tomto smyslu je „minimální“, protože rozhodně nemůže být menší. HMP se musí zaměřovat na rozšiřující a rozvojové projekty podle Akčního plánu protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016 (dále jen „Akční plán“). Chybí služby uváděné v akčním plánu, např. ubytovny pro akutní uživatele drog. HMP má také nedostatek substitučních center a kontaktních a poradenských středisek.

V roce 2015 byla snaha zřídit nové kontaktní a poradenské centrum, protože tři v HMP provozovaná již kapacitně nestačí, ale nepodařilo se najít vhodné prostory. Pozitivní je, že došlo k rozšíření terénních programů, monitorování drogové situace v dalších lokalitách, vyhodnocení výsledků a přijetí opatření podporou vhodných služeb a spolupráce. V HMP začala fungovat Adiktologická ambulance SANANIM a Adiktologická ambulance Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie I. LF UK). Centrum ALMA, o.p.s., které bylo zaměřeno na doléčování žen závislých na alkoholu, mění svůj program a zaměřuje se i na muže a na adiktologickou ambulanci pro děti. Pražské organizace se více věnují problematice patologického hráčství, mapování situace a ambulantní péči.

V rámci oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence Magistrátu HMP pokračovalo osamostatňování primární prevence rizikového chování od protidrogové politiky v teoretické části i praktickém provádění. Tato oblast se v rámci HMP stává značně rozsáhlou, a její samostatnost je tedy logickou potřebou. Ve výroční zprávě jsou data za primární prevenci uvedena.

Ze zpráv terénních pracovníků vyplývá, že mladí lidé stále více užívají alkohol, ke kterému je společnost tolerantní. Dále se zvyšuje počet uživatelů návykových látek bez domova, je tedy nutné uvažovat o společných službách pro osoby bez přístřeší a uživatele drog.

Podstatnou negativní změnou ovlivňující získávání a zpracování dat je ukončení dvacetileté etapy monitoringu o léčených uživatelích drog Hygienickou stanicí hlavního města Prahy (dále jen „HS

---

² Definice EMCDDA: Problémový uživatel drog = osoba užívající heroin a další opiáty, kokain, amfetamin, pervitin či injekční uživatel jakékoliv jiné drogy.

HMP“). K této zásadní změně uspořádala Hygienická stanice hlavního města Prahy dne 3. 12. 2015 celorepublikovou konferenci „Sběr dat o léčených uživatelích drog“, které se zúčastnili zástupci všech krajských hygienických stanic ČR a další zástupci institucí, které se zabývají sběrem dat drogové epidemiologie.

Využití dat Centrálního pracoviště drogové epidemiologie HS HMP bylo široké, například pro tvorbu výročních zpráv krajů i ČR, jako podklady pro Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, které odesílá hlášení do European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost – dále jen „EMCDDA“), jako zdroj informací pro krajské protidrogové koordinátory a monitoring zdravotního stavu obyvatel kraje. Informace byly komplexní a ucelené. Získat takto komplexní informace z různých zdrojů bude výrazně obtížnější.

V roce 2015 oslavila významné výročí organizace SANANIM z. ú. SANANIM byl založen v roce 1990 jako první nestátní nezisková organizace zabývající se problematikou závislostí na nealkoholových drogách. Vznik jednotlivých programů organizace SANANIM je charakteristický pro rozvoj sítě služeb v HMP i ČR. SANANIM je v ČR jedním z nejstarších a dnes i největších nestátních poskytovatelů služeb v oblasti prevence, péče a léčby závislostí na nealkoholových drogách. Činnost sdružení zabezpečuje více než 95 stálých zaměstnanců a na 40 externistů. Každoročně využije jeho služeb přes 7 tisíc klientů, převážně uživatelů drog.

Obsah:

1. Drogová scéna – situace v kraji.....	6
1.1 Praha	6
1.1.1 Obyvatelstvo	6
1.1.2 Kriminalita	7
1.2 Užívání návykových látek v obecné populaci, ve školní populaci	10
1.2.1 Problémové užívání pervitinu a opioidů ve srovnání HMP a ČR.....	10
1.3 Situace v městských částech HMP (MČ)	11
1.3.1 Užívání drog v prostředí zábavy, nočního života.....	13
1.3.2 Problémové formy užívání drog	13
1.3.3 Užívání drog ve specifických skupinách	14
1.3.4 Sociálně vyloučené lokality	15
1.3.5 Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog	15
1.4 Nové syntetické drogy	15
1.5 Hazardní hraní	15
1.6 Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog	16
1.7 Drogová kriminalita - přestupky	19
2. Koordinace protidrogové politiky.....	25
2.1 Krajské institucionální zajištění koordinace	25
2.2 Krajská protidrogová komise	26
2.2.1 Pracovní skupiny při PK RHMP	28
2.3 Místní zajištění koordinace protidrogové politiky	31
2.4 Strategické dokumenty protidrogové politiky kraje	35
2.4.1 Koncepce, strategie, akční plány a jejich zaměření.....	35
2.4.2 Strategické dokumenty kraje se širším kontextem obsahující také otázky protidrogové politiky.....	35
2.5 Realizovaná studie v oblasti drogové politiky a drogové situace	36
2.6 Další významné aktivity v oblasti protidrogové politiky v r. 2015 na krajské i místní úrovni	36
3. Finanční zajištění služeb pro uživatele návykových látek a osoby ohrožené problémovým hráčstvím.....	39
3.1 Způsob financování služeb krajem	39
3.2 Způsob zajištění financování drogových služeb ze strany městských částí Praha 1-22	46
3.3 Analýza finančních potřeb drogových služeb HMP	46
3.4 Rozpočtové výdaje na protidrogovou politiku v kraji	46
3.5 Další důležité informace / změny proběhlé v r. 2015	49
4. Služby poskytované uživatelům návykových látek, problémovým hráčům a osobám závislostí ohroženým	50
4.1 Síť služeb pro uživatele drog v HMP	50
4.1 Evaluace efektivity sítě služeb.....	66
5. Různé - další údaje.....	66
5.1 Přehled adiktologických služeb v HMP.....	66
5.2 Slovník výrazů v oblasti protidrogové politiky	72
5.3 Přehled užívaných legálních a nelegálních návykových látek	73
5.4 Zkratky - nejčastěji používané zkratky v textu	75
6. Příloha výroční zprávy	77

1 Drogová scéna – situace v kraji

1.1 Praha

Praha je jedním ze 14 krajů, na které je z hlediska správního členění rozděleno území České republiky. Praha je hlavním městem ČR, které je samostatně spravováno Zastupitelstvem hlavního města Prahy a dělí se na další samosprávná území (městské části). Dalšími orgány hlavního města Prahy jsou Rada HMP, primátor HMP, Magistrát HMP, zvláštní orgány HMP a Městská policie hlavního města Prahy.

Zákon 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, upravuje postavení HMP jako hlavního města České republiky, kraje a obce a dále postavení městských částí.

HMP je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, má vlastní příjmy vymezené zákonem o hlavním městě Praze nebo zvláštním zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem o hlavním městě Praze nebo zvláštním zákonem podle vlastního rozpočtu.

HMP vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Pro výkon státní správy je Praha od roku 2001 členěna na 22 správních obvodů, z hlediska samosprávného ji tvoří 57 autonomních městských částí s vlastními volenými orgány.

HMP je největším městem České republiky. Rozkládá se na ploše 496 km², což je pouze 0,6 % území republiky, ale počtem obyvatel 1 267 449 k 31. 12. 2015³ představuje téměř 12 % obyvatel státu.

1.1.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkem (k 31.12.)	1 241 664	1 246 780	1 243 201	1 259 079	1 267 449
muži	602 987	605 484	602 613	610 376	614 669
ženy	638 677	641 296	640 588	648 703	652 780

Nezaměstnanost v roce 2015 (podle MPSV)

Neumístění uchazeči o zaměstnání	37 218
z toho ženy	19 429
Volná pracovní místa	15 016
Podíl nezaměstnaných osob (%)	4,20
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	2,5

³ ČSÚ - Statistický bulletin - hl. m. Praha - 2015

1.1.2 Kriminalita

Výroční zpráva ke kriminalitě v Praze

Pražská policie analyzovala vývoj kriminality v metropoli

V roce 2015 bylo na území hl. m. Prahy spácháno celkem 64 095 trestných činů, což představuje ve srovnání s předchozím rokem pokles o 7 733 skutků tj. o 10,77%. Jedná se přitom o nejnižší počet zjištěných trestných činů od roku 1991.

Po přepočtu kriminality na 10 tis. obyvatel (tzv. index kriminality) je hlavní město dlouhodobě nejvíce zatíženo. Podíl Prahy na celkové kriminalitě v ČR se dlouhodobě pohybuje kolem jedné čtvrtiny a v roce 2015 představoval 26%. Na rozdíl od ostatních regionů ČR je metropole charakterizována zcela specifickými kriminogenními faktory. Mezi objektivní faktory patří zejména vysoká hustota obyvatelstva, charakter hospodářské struktury, rozsáhlá obchodní síť, značný počet soukromých podniků, velikost a kvalita infrastruktury, kumulace orgánů státní správy, intenzita cizineckého ruchu, soustředění historických památek atd.

K subjektivním příčinám kriminality lze zařadit především velkoměstskou anonymitu pachatelů trestné činnosti, rizikové skupiny části mládeže a množství příležitostí k páčání trestné činnosti. Výše popsané kriminogenní faktory se promítají v podstatě do všech statisticky sledovaných druhů trestné činnosti, nejvýrazněji pak u tzv. majetkové pouliční kriminality (např. kapesní krádeže, krádeže na osobách, krádeže věci z automobilů aj.).

V roce 2015 pražská policie objasnila celkem 16 227 trestných činů, což je sice o 1 393 trestných činů méně než v roce 2014, ale vzhledem k poklesu celkové kriminality překročila celková objasněnost poprvé od roku hranici 25%. Z celkového počtu 16 227 objasněných trestných činů bylo ve zkráceném přípravném řízení realizováno celkem 5 553 trestných činů a stíháno 5 066 osob.

Pro trestnou činnost policisté stíhali nebo vyšetřovali celkem 12 710 osob, z nichž bylo 2 189 žen a stejný počet cizinců. Ti tvoří 17,2% z celkového počtu stíhaných osob. Pro srovnání lze uvést, že v České republice tvoří cizinci 7,1% všech stíhaných osob. Více jak polovina pachatelů trestné činnosti byla již v minulosti stíhána pro úmyslnou trestnou činnosti - (recidivisté).

Podle zákona č 418/2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, pražská policie stíhala celkem 48 právnických osob. V celé České republice bylo přitom za loňský rok stíháno 291 právnických osob.

mjr. Mgr. Andrea Zoulová – 28. ledna 2016

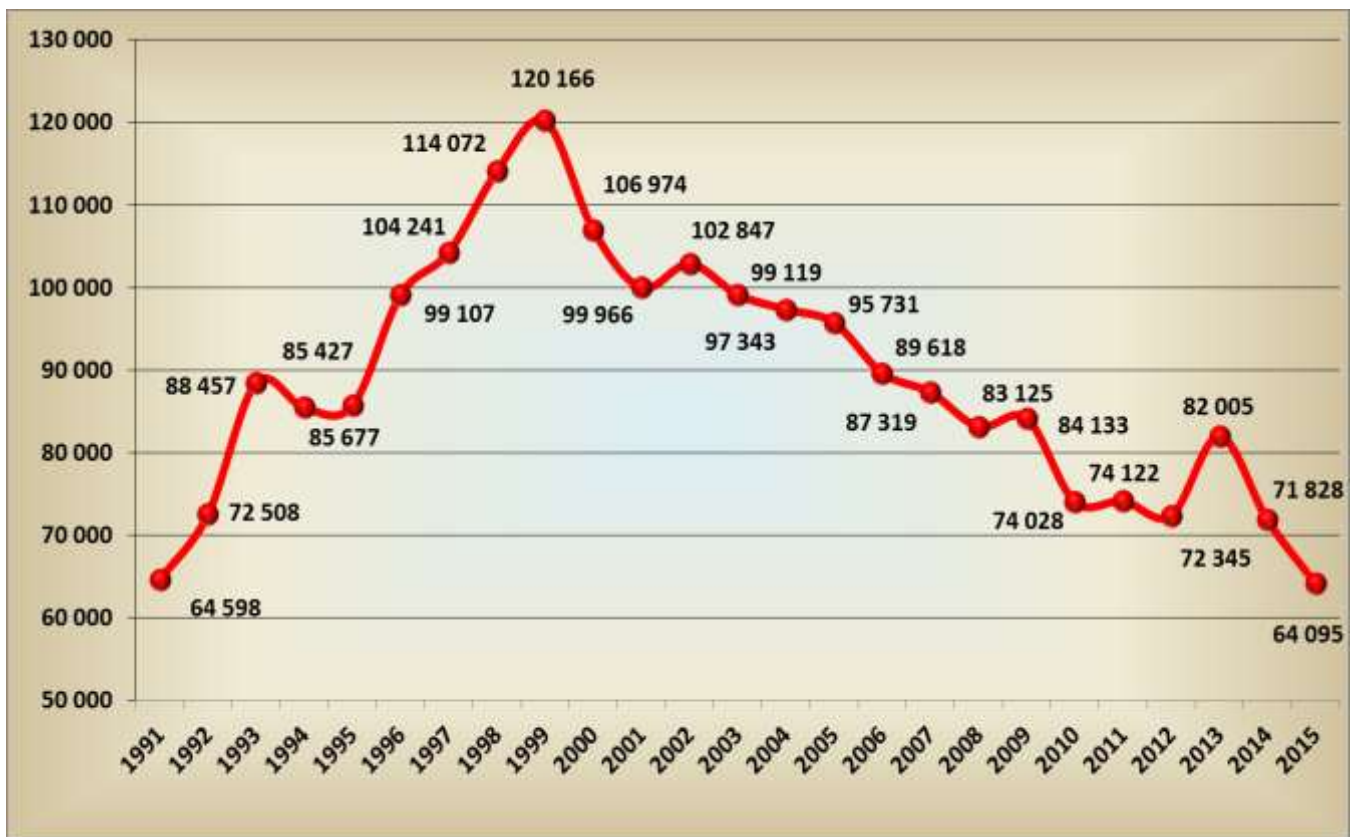
Zdroj: <http://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpráva-ke-kriminalitě-v-praze.aspx>

KRIMINALITA 2015⁴

Policie ČR
Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy

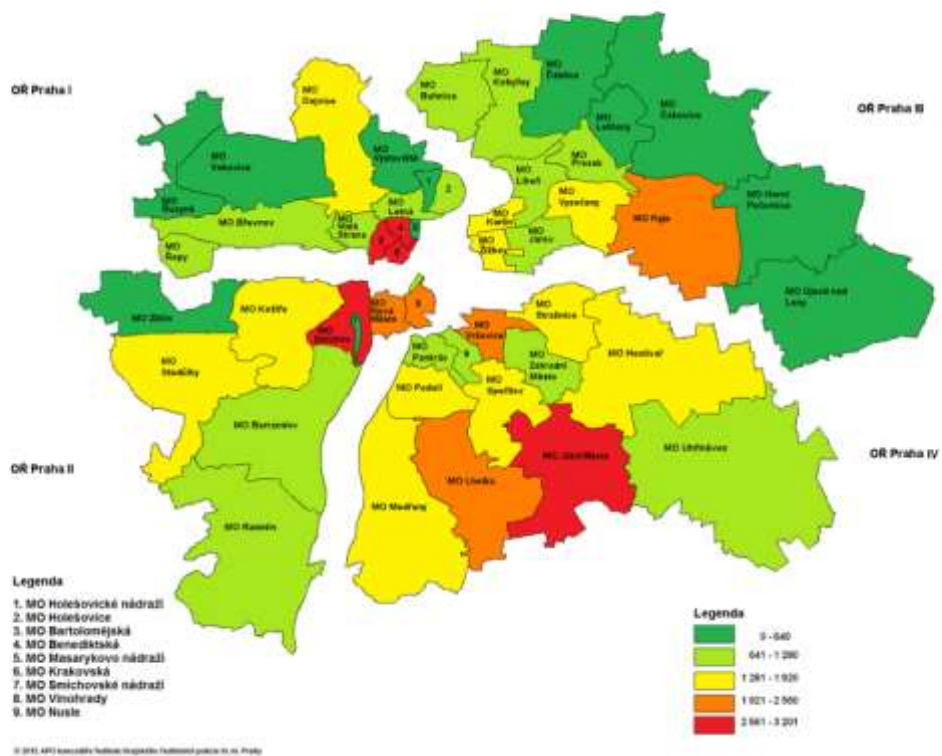
Vývoj zjištěné trestné činnosti v letech 1991 až 2015

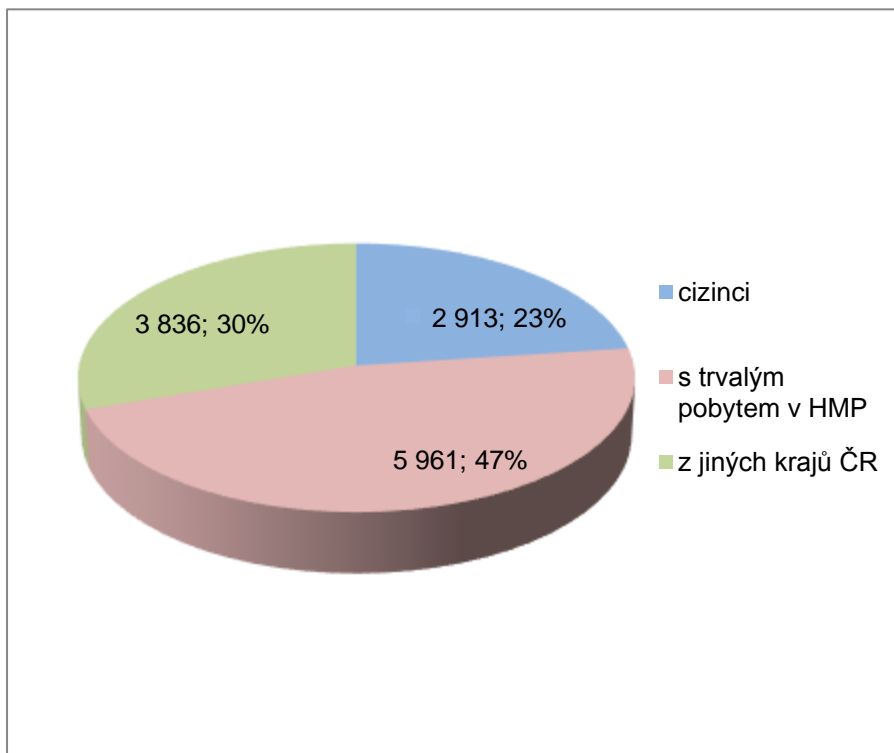
⁴ Prezentace: Plk. JUDr. Ivan Smékal -<http://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ke-kriminalite-v-praze.aspx>

Zjištěná kriminalita dle místních oddělení

Pachatelé trestné činnosti v roce 2015

Pachatelé: 12 710 osob
Recidivisté: 6 529 osob
Ženy: 2 260
Děti (1-17): 221

Kriminalita za období od 1. 1. 2015 do 31. 1. 2015 – výňatek ze statistického výkazu č. 1

		Zjištěno	Ukončeno prověřování	V prověřování	Objasněno	Dodatečně
TSK	Název					
632	Podávání alkoholických nápojů mládeži	3	3	0	3	1
635	Nedovolená výroba a distribuce psychoaktivních látek a jedů pro J	164	122	105	121	8
636	Šíření toxikománie	0	0	2	0	0
641	Nedovolená výroba a distribuce psychoaktivních látek a jedů pro S	16	12	19	11	6
642	Nedovolená výroba a distribuce psychoaktivních látek a jedů pro V	2	2	2	2	2
643	Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou látku	3	0	9	0	2

<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2015.aspx>

1.2 Užívání návykových látek v obecné populaci, ve školní populaci

1.2.1 Problémové užívání pervitinu a opioidů ve srovnání HMP a ČR⁵

Národní odhad počtu problémových uživatelů drog (PUD), resp. problémových uživatelů opioidů a pervitinu (PUOP), je každoročně od r. 2002 prováděn multiplikační metodou (MM). Ta extrapoluje počet problémových uživatelů v kontaktu s nízkoprahovými programy za pomoci podílu (multiplikátoru), jakým je v těchto programech zachycena celá uživatelská populace; národní odhad vzniká jako součet odhadů pro jednotlivé kraje (Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti).

V r. 2014 bylo v ČR odhadnuto přibližně 47 700 problémových uživatelů opioidů a pervitinu dohromady (95 % CI: 43 400–51 900), z toho 36 400 (35 000–37 800) uživatelů pervitinu, 4 100 (3 500–4 600) uživatelů heroinu a 7 200 (6 400–8 000) uživatelů buprenorfinu (především Subutexu®). Uživatelů opiátů/opioidů bylo tedy odhadnuto celkem 11 300 (10 200–12 400). Odhadovaný počet injekčních uživatelů drog (IUD) dosáhl 45 600 (43 200–48 000). V r. 2014 dosáhla prevalence problémového užívání drog v ČR 0,67 % obyvatel ve věku 15–64 let.

⁵ Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2014 - Praha, září 2015 (Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky)

Odhadovaný počet problémových uživatelů drog v ČR v r. 2014 – střední hodnoty

	Celkem PUD		Uživatelé opiátů/opioidů			Uživatelé pervitinu	Injekční uživatelé drog (IUD)
	Počet	Na 1000 osob 15-64 let	Heroin	Buprenorfin	Celkem		
HMP	15 700	18,59	2 500	5 700	8 200	7 500	15 700
ČR	47 700	6,73	4 100	7 200	11 300	36 400	45 600

Nejvyšší relativní počet problémových uživatelů drog je tradičně odhadován v Praze a Ústeckém kraji, tedy současně v oblastech s vysokým výskytem problémových uživatelů opiátů/opioidů.

Z údajů vyplývá, že v HMP je téměř třetina všech PUD z ČR, kteří nejčastěji užívají opiáty/opioidy a současně si všichni drogy aplikují intravenózně.

1.3 Situace v městských částech HMP (MČ)

V dalších částech této kapitoly jsou údaje ze zpráv protidrogových koordinátorů MČ a závěrečných zpráv adiktologických organizací. V souladu se zadáním Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen „RVKPP“) je hlavní důraz dán na místní hodnocení situace na jednotlivých MČ.

MČ HMP jsou drogovou situací zasaženy nerovnoměrně. Jak vyplývá ze závěrečných zpráv o realizaci protidrogové politiky na MČ, které pravidelně zpracovávají protidrogoví koordinátoři, je možné rozdělit všechny MČ do tří skupin.

A) Centrální část města, kde je vysoká nabídka i poptávka po nelegálních návykových látkách. V této lokalitě je také vyšší kriminalita související s užíváním drog – krádeže, loupeže, prodej. Obyvatelé města se zde častěji setkávají s aplikací drog na veřejnosti, prostitutí za účelem získání finančních prostředků na drogy, prodejem substitučních léčiv na černém trhu a nabídkou drog. Jedná se zejména o MČ Praha 1 a 2 a o sousedící oblasti MČ Praha 4, 5, 7 a 8.

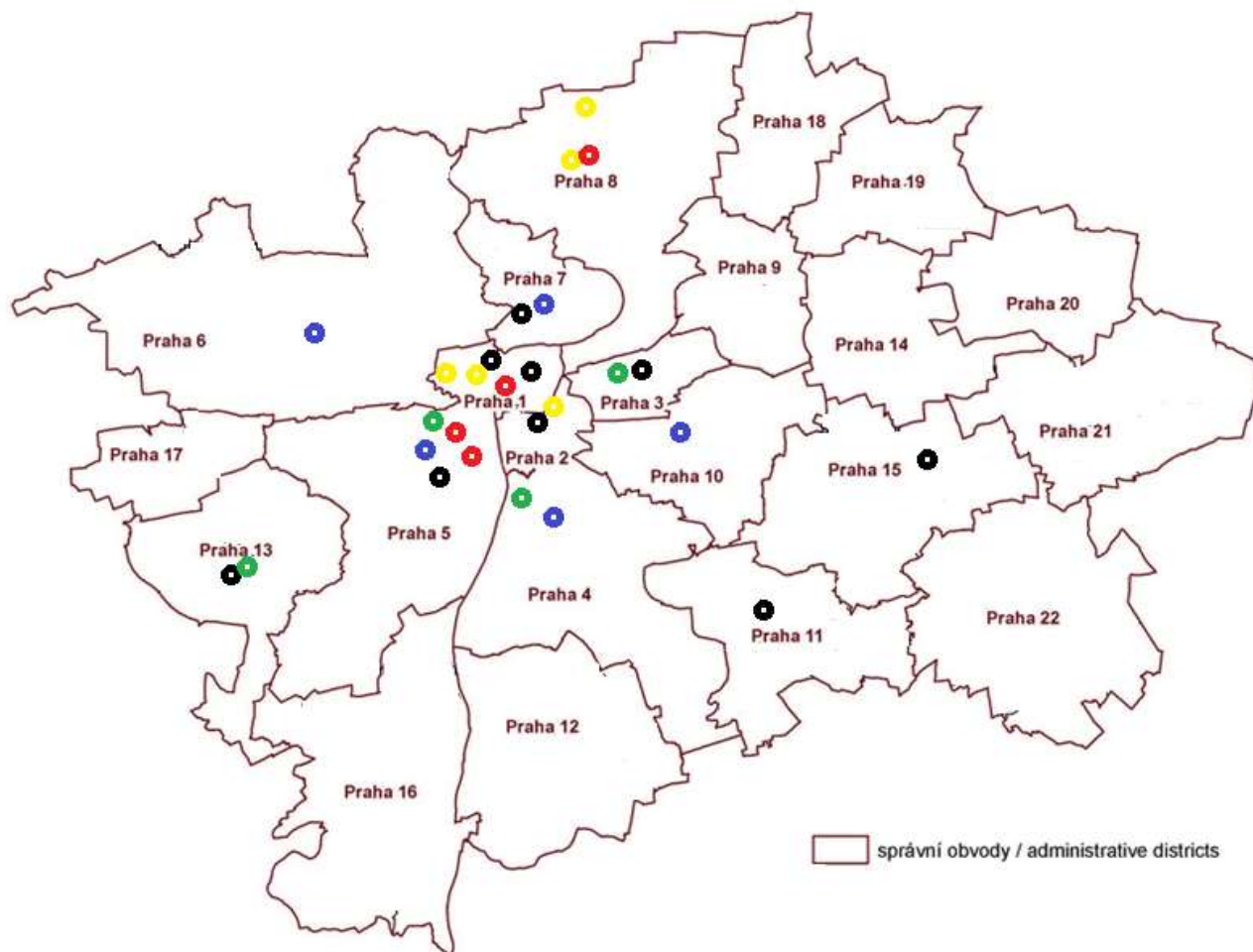
B) Širší vnitřní část města bez centra, která je zasažena rizikovými jevy souvisejícími s užíváním návykových látek podstatně méně. Uživatelé drog jezdí získávat drogy do centra. Jsou to např. MČ Praha 3, 6, 9, 10, 14.

C) Okrajové části města, kde není drogový problém často ani zaznamenán. V souvislosti s drogovou problematikou jsou zde zaznamenávány pěstírny konopí a varny.

Opatření jak represivní, tak preventivní na jednotlivých MČ odpovídají vyhodnocení situace. Centrální MČ se více věnují spolupráci s adiktologickými službami a represivními složkami. Naopak v MČ, kde není drogový problém zaznamenán (skupina C), je dán důraz na specifickou primární prevenci dětí a mládeže místních škol.

Situaci v HMP je možné shrnout tak, že není MČ, kde by drogový problém vůbec neexistoval, ve smyslu výskytu klientů, nálezů injekčního materiálu, drogových bytů, pěstíren konopí, varen pervitinu apod.

Mapa - Rozložení adiktologických služeb v HMP:

Legenda:

Stupeň zátěže klientelou uživatelů návykových látek, kteří využívají adiktologické služby v lokalitě:

0 ČERNÁ	Programy, které na sebe neváží PUD (kanceláře organizací, zázemí TP, vzdělávací střediska, primární prevence apod.)
1 ZELENÁ	Doléčovací programy; práce s rodinami závislých; poradenské služby
2 ŽLUTÁ	Adiktologické služby v rámci zdravotnických zařízení
3 MODRÁ	Denní stacionář; kontaktní a substituční centra s vyšším prahem
4 ČERVENÁ	Kontaktní a substituční centra s nízkým prahem

V mapě nejsou organizace působící v primární prevenci rizikového chování, protože tyto služby mají na jednotlivých MČ pouze administrativní zázemí. Jejich činnost je soustředěna do škol všech typů na celém území HMP.

Obecně závazná vyhláška č. 11/2013 Sb. hl. m. Prahy

Číslo: 11/2013

Sbírka: 9

Datum vydání: 20. 09. 2013

Datum účinnosti: 05. 10. 2013

http://www.praha.eu/file/1594624/vyhlaska_c_11.pdf

HMP vydalo v roce 2008 obecně závaznou vyhlášku, kterou se zakazuje požívání alkoholických nápojů na vybraných veřejných prostranstvích. Vyhláška byla novelizována v roce 2010 a v roce 2013 usnesením Zastupitelstva HMP ze dne 19. 9. 2013. V současné době se připravuje její další novela.

Alkohol je nejvíce zneužívanou návykovou látkou ve všech věkových kategoriích. Tato skutečnost platí v HMP stejně jako v ČR. Současně je zneužívání alkoholu výrazně častěji, v porovnání s jinými i ilegálními návykovými látkami, hlavní příčinou dopravních nehod, násilí včetně domácího a těžkých zdravotních stavů.

1.3.1 Užívání drog v prostředí zábavy, nočního života

Užívání drog v prostředí zábavy, nočního života je úzce navázáno na konkrétní diskotéky a noční kluby, kde dochází k distribuci drog a ve většině případů k jejich okamžité konzumaci. Konkrétní lokality a zařízení, kde mladí lidé ve větší míře hledají noční zábavu a také návykové látky, popsali protidrogoví koordinátoři centrálních MČ. Z okrajových částí města mládež většinou za zábavou dojíždí do centra města.

V ulici Na Příkopěch a Staroměstském náměstí se vyskytují osoby aktivně nabízející turistům kokain, marihuanu či extázi. Hlavním místem výskytu aktivních uživatelů je trasa mezi Můstkem a stanicí metra Muzeum, dále ul. Opletalova a Washingtonova. Poskytovatelé služeb uvádějí, že denně si na těchto místech kupuje dávku 500 až 800 uživatelů. V době od cca 23:00 hod. do 3:00 hod. (ukončení provozu metra) se drogový trh přesouvá na místa významná pro noční život, do oblasti Lazarská, Karlovo náměstí a I. P. Pavlova, tedy místa dostupná nočními tramvajemi a autobusy.

Na MČ Praha 2 v souvislosti s nočním životem monitoruje Městská policie HMP i PČR problémové kluby Retro ve Francouzské ulici, PM club v Trojické ulici, klub Radost v Bělehradské ulici, YES club ve Škrétově ulici. V roce 2015 byly nově zaznamenány a řešeny problémy v klubu RODEO v Ječné ulici.

V tomto prostředí dochází nejčastěji k užívání alkoholu, marihuany, pervitinu, LSD. Více MČ hlásí užívání kokainu, který je konzumován komunitou mladých dospělých se stabilním zázemím a dostatečnými finančními prostředky. Kokain je jako specializovaná komodita distribuován nejčastěji státními příslušníky cizích zemí. Na klubovou scénu a do nočního života se dostává čím dál více pervitinu.

Úřady MČ v souvislosti s těmito podniky řeší hlavně stížnosti na rušení nočního klidu. Protidrogoví koordinátoři spolupracují s policií i s adiktologickými službami na řešení problémů.

1.3.2 Problémové formy užívání drog

Jako nejproblémovější forma zneužívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) z hlediska veřejného pořádku je nejčastěji chápána veřejná aplikace drog nitrožilním způsobem a následný výskyt osob pod zjevným vlivem OPL na veřejně přístupných místech. Nejčastěji se jedná o lokality významných uzlů městské hromadné dopravy a místa koncentrace obchodních míst. Podle údajů z Harm Reduction programů užívá nitrožilně drogy 95 % klientů.

Rozmáhá se zneužívání Rivotrilu, který lze pořídit levněji. Pervitin je ředěný a nekvalitní, prodává se rovněž heroin. Morfin i heroin je vyráběn ze zde dostupných léčiv (Vendal Retard).

MČ Praha 3 je ohrožena přesuny uživatelů návykových látek z blízkých či sousedních rizikových lokalit (např. oblast Hlavního nádraží Praha, Masarykovo nádraží, Palmovka, konečná tramvají č. 1 a 9 - Spojovací, území MČ Praha 2). Důvodem jsou neefektivní represivní opatření – vytlačování

z MČ Praha 1 a Praha 2, a také vysoká koncentrace levných ubytoven ve Vysočanech. Rizikem jsou rovněž opuštěné budovy a objekty, v nichž mohou uživatelé návykových látek přebývat. Ty však na území MČ Praha 3 systematicky ubývají zejména díky úpravám a novému využití Nákladového nádraží Žižkov, úplnému vyčištění bývalého zdravotnického zařízení v Jeseniově ulici a bourání léta nevyužívaných objektů. Přesto MČ Praha 3 považuje za vhodné, aby byly i do budoucna podpořeny zavedené terénní programy zaměřené na nejnnutnější potřebnou pomoc osobám závislým na návykových látkách a na sběr infekčního materiálu.

Mezi nejčastěji užívané návykové látky na území MČ P4 patří buprenorfin (Subutex, Ravata), pervitin, heroin. Tyto látky jsou často kombinovány s užíváním alkoholu, případně se jedná o závislost na více návykových látkách zároveň.

Na území MČ Praha 7 byla zaznamenána skupina uživatelů drog bez domova, jejichž věk byl vyšší, než je celopražský průměr mezi uživateli drog. Přes 90 % uživatelů drog na Praze 7 užívalo pervitin, často v kombinaci s alkoholem. Projevuje se stárnutí uživatelů drog a zhoršuje se jejich zdravotní stav a ekonomická situace, mimo jiné i zpřísněním pravidel ve sběrnách druhotných surovin, což vede také k odklonu od nelegálních drog k užívání alkoholu, který je levnější a dostupnější.

Na MČ Praha 8 je široké věkové spektrum klientů. Oproti jiným MČ je v Praze 8 méně užíván Subutex a hlavní užívanou látkou je pervitin. Za tzv. otevřenou drogovou scénou Prahy 8 bývají označovány lokality Florenc a okolí Palmovky. Uzavření některých heren a činnost PCR snížilo pohodlí a dostupnost drog v lokalitě Palmovka, což ovlivnilo pokles kontaktů v této lokalitě. Dalším místem pravidelného kontaktu s cílovou skupinou bylo okolí Nemocnice Na Bulovce. V souvislosti s otevřením centra metadonové substituce působí v této lokalitě více terénních pracovníků, kteří poskytují zdravotní a sociální poradenství. Vyšší výskyt klientů byl dlouhodobě evidován v blízkosti stanice metra Florenc (jde zejména o klienty romského etnika, průměrný věk klientů činil 32 let), kde také došlo k nárůstu počtu nálezů injekčního materiálu.

MČ Praha 12 je typickou okrajovou částí Prahy se sídlištní zástavbou. Z hlediska problematiky závislostí se zde dlouhodobě výrazně projevují tři rizikové faktory: a) takřka polovina obyvatel náleží do věkové skupiny do 45 let, b) anonymita sídliště, c) velmi dobrá dopravní dostupnost na ostatní rizikové MČ, včetně centra Prahy. V oblasti léčby a doléčování dospělé populace závislé na OPL se opakovaně setkávají pracovníci odboru sociálních věcí s nedostatečnou kapacitou, vedle adiktologických ambulancí chybí AT poradny, hlavně při doléčování závislých na alkoholu.

1.3.3 Užívání drog ve specifických skupinách

Na MČ Praha 12 se v posledních letech stala jedním z nejrizikovějších faktorů orientace občanů vietnamské národnosti na výrobu, distribuci a prodej pervitinu, včetně jeho užívání. Objevil se i nový fenomén – vietnamští bezdomovci závislí na OPL. Nadále dochází k propojování vietnamských bezdomovců závislých na OPL s osobami bez domova z majoritní společnosti. Sdílejí společně vybudovaná přístřeší, squaty, stany. Je podezření, že se jedná o vzájemnou symbiózu hlavně za účelem distribuce nelegálních drog, popř. výroby. Dá se očekávat nárůst kriminality v souvislosti s užíváním OPL.

Na území HMP stále pracuje terénní program organizace SANANIM z. ú., který se zabývá specifickými skupinami klientů jako jsou cizinci, Romové, pokud potřebují specifickou pomoc, a osoby s duální diagnózou.

Na některých MČ Prahy je převaha práce terénních programů v bytech a stav je stále horší. MČ Praha 12 hodnotí situaci následovně: *V průběhu roku 2015 došlo působením represivních opatření k téměř úplnému vytlačení uživatelů do ústraní, skrytá drogová scéna se stala ještě „skrytější“, uživatelé nedůvěřivější a došlo k většímu stažení uživatelů do bytů, kde se hůře kontaktují. Do budoucna to může znamenat vyšší riziko zdravotních potíží nejen u uživatelů, ale v rámci infekčních onemocnění i pro běžnou populaci.*

1.3.4 Sociálně vyloučené lokality

Lokality ohrožené sociálním vyloučením udává pouze MČ Praha 14. Podle analýzy sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti z roku 2006 se na území MČ Praha 14 nacházejí 2 sociálně vyloučené lokality. Každá z nich čítá 100 – 200 osob, míra nezaměstnanosti zde dosahuje v jednom případě 30 % a ve druhém 70 %. Přibližně 75 % obyvatel má základní vzdělání. Valnou většinu obyvatel tvoří Romové.

1.3.5 Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog

V roce 2015 bylo ve službách zaznamenáno celkové zhoršení zdravotního stavu uživatelů drog a současně i špatná dostupnost lékařské péče, zejména stomatologické, gynekologické, chirurgické, ale i péče praktických lékařů. Adiktologické organizace se snaží řešit tuto situaci vlastními silami a HMP se snaží o navázání spolupráce s některým větším zdravotnickým zařízením nebo navázáním kontraktů s privátními ordinacemi.

Více k této problematice je uvedeno ve zprávě Hygienické stanice hl. m. Prahy.

1.4 Nové syntetické drogy

V celé Evropě se čím dál častěji objevuje zneužívání nových psychoaktivních látek, tedy průmyslově vyrobených náhražek tradičních drog, které jsou přitom v době zavedení na trh konkrétní země legální. V posledních několika letech se tento trend objevuje i v Praze. Protože kolísá kvalita a dostupnost pervitinu, začaly se objevovat syntetické stimulanty z řad katinonů. Ty jsou oproti pervitinu levnější, často jsou také prodávány „jako pervitin“. „Obchodním názvem“ pro tyto nové drogy na scéně je Funky. Obsah Funky se proměňuje: Byl zjištěn katinon Alfa-PVP (α -PVP). Alfa-PVP (α -pyrrolidinovalerophenone) je kationtový derivát podobný pirovaleronu a MDPV (zkratka pro methylenedioxypropylvalerone). V poslední době se jako Funky prodává dissociativum 2-MeOPCP.

V rámci celé Prahy se pracovníci terénních programů nejčastěji setkávají s klienty, kteří užívají syntetické katinony, nejčastěji pod obchodním názvem Funky, Magico. Dalšími zjištěnými novými psychoaktivními látkami, které si injekční uživatelé aplikují, jsou opioidové léky, a to zatím pouze v jednotlivých lokalitách.

Začalo se objevovat zneužívání opioidních léků tlumících bolest některými injekčními uživateli. Rozšíření pravděpodobně souvisí s poklesem kvality heroinu, či jeho nedostatkem, a malou dostupností substituční léčby metadonem a buprenorfinem. Nejvíce došlo k rozšíření fentanylových náplastí a morfinového léku Vendal Retard. Rozmáhá se zneužívání Rivotrilu.

1.5 Hazardní hraní

K tomuto bodu stále chybí konkrétní data, to však neznamená, že by HMP v této oblasti nepodporovalo rozvoj služeb poradenství a léčby. Ke zmapování situace a možností prevence a léčby hazardního hraní HMP podpořilo pro rok 2016 projekt A.N.O. Asociace nestátních organizací na zpracování studie Síťování a rozvoj spolupráce v oblasti služeb pro patologické hráče a jejich blízké.

1.6 Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog

Informace Hygienické stanice hl. m. Prahy

Virové hepatitidy zůstávají jedním z hlavních zdravotních indikátorů v oblasti drogové epidemiologie. V roce 2015 bylo v Praze evidováno celkem 74 případů virové hepatitidy typu A, z toho 2 případy byly diagnostikovány u injekčních uživatelů drog, tj. 2,7% podíl na VHA v Praze. Oproti roku 2014 byl v roce 2015 zaznamenán výrazně nižší výskyt VHA v Praze, a to až o 70,0 %. V celé ČR podíl injekčních uživatelů drog, u kterých byla diagnostikována VHA, činil 13,5 %.

Akutní virovou hepatitidou typu B onemocnělo v Praze v roce 2015 celkem 21 osob, z toho se ve 3 případech jednalo o injekční uživatele drog, tj. 14,3% podíl. V ČR byl zaznamenán vyšší podíl injekčních uživatelů drog na tomto typu virové hepatitidy oproti Praze - činil 23,6 %.

Chronická virová hepatitida typu B byla v Praze v roce 2015 evidována celkem u 30 osob, z toho v 6 případech u injekčních uživatelů drog, tj. 20,0% podíl. V porovnání s celou ČR je tento podíl téměř 2x vyšší (ČR 10,9 %).

Nadále přetrvává vysoký podíl osob s rizikovým chováním a injekčním užíváním drog u nemocných virovou hepatitidou typu C (VHC). V roce 2015 byla (akutní a chronická forma) VHC v Praze evidována u 138 osob, z toho bylo 71 injekčních uživatelů drog, tj. podíl činil 51,4 %. V ČR bylo evidováno celkem 956 případů onemocnění VHC, z toho v 58,9 % případů se jednalo o injekční uživatele drog.

Podíl injekčních uživatelů drog na jednotlivých typech virových hepatitid v letech 2011 – 2015 je zaznamenán v tabulce 1.

Tabulka 1: Podíl injekčních uživatelů drog na výskytu virové hepatitidy typu A, B a C v Praze v letech 2011-2015

		Celkem případů	Z toho injekčních narkomanů	% injekčních narkomanů
Virová hepatitida A	2011	8	0	0,0
	2012	82	6	7,3
	2013	161	29	18,0
	2014	247	27	10,9
	2015	74	2	2,7
Akutní virová hepatitida B	2011	47	10	21,3
	2012	32	6	18,8
	2013	25	2	8,0
	2014	14	2	14,3
	2015	21	3	14,3
Chronická virová hepatitida B	2011	37	14	37,8
	2012	23	4	17,4
	2013	19	4	21,1
	2014	25	4	16,0
	2015	30	6	20,0

Virová hepatitida C	2011	182	107	58,8
	2012	184	139	75,5
	2013	191	136	71,2
	2014	150	85	56,7
	2015	138	71	51,4

Zdroj: EPIDAT, Hygienická stanice hl. m. Prahy, 2016

Infekce virem lidské imunodeficience

Závažným zdravotním dopadem v souvislosti s rizikovým chováním, které ohrožuje zdraví populace, resp. injekčního užívání drog, je také výskyt HIV infekce. Z analýzy Státního zdravotního ústavu (SZÚ), Národní referenční laboratoře pro HIV/AIDS (NRL AIDS) vyplynulo, že v roce 2015 byl zaznamenán nejvyšší roční nárůst počtu nových případů HIV od počátku sledování této infekce, a to 266 případů (2,52 nových případů na 100 000 obyvatel). U dvou osob mezi nově zjištěnými případy infekce virem HIV v roce 2015 se jednalo o injekční užití drogy, tj. byl zaznamenán 0,8% podíl injekčních uživatelů drog.

Z kumulativních údajů (období od 1. 10. 1985 do 31. 12. 2015) vyplývá, že v ČR bylo provedeno celkem 24 806 165 vyšetření na HIV u občanů ČR/rezidentů, z nichž je evidováno 2 620 HIV pozitivních osob. Z toho bylo zjištěno 98 případů u injekčních uživatelů drog (podíl injekčních uživatelů drog ze všech případů HIV infekce činí 3,7 %). K 31. 12. 2015 bylo v ČR evidováno 458 případů rozvinutého AIDS, ve 32 případech se jednalo o injekční uživatele drog.

Polovina osob, u kterých byla v roce 2015 nově diagnostikovaná infekce HIV, uvádí bydliště v Praze (50,8 %), dalších 7,9 % osob uvádí bydliště ve Středočeském kraji.

Z kumulativních údajů podle uvedeného bydliště v době první diagnózy vyplývá, že na prvním místě ve výskytu tohoto onemocnění je kraj Praha (1 292 případů infekce HIV, tj. 1 040,3 osob na 1 000 000 obyvatel oproti 249,4 na 1 000 000 obyvatel v ČR). V hl. m. Praze je celkem evidováno 49,3 % ze všech HIV+ osob v ČR. V přepočtu na 1 000 000 obyvatel následují s výrazným odstupem kraje Karlovarský, Středočeský, Ústecký, Plzeňský, Jihomoravský a Moravskoslezský. Dominující výskyt v Praze odpovídá dlouhodobému vývoji HIV infekce v ČR.

Informace o výměnném programu stříkaček a jehel za rok 2015

Dle údajů získaných od spolupracujících L/K center působících na území hl. m. Prahy bylo v roce 2015 v rámci výměnného programu v Praze vydáno 2 479 426 injekčních stříkaček a jehel. Dle odhadu roční prevalence problémových uživatelů drog byl dle Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti v ČR odhadnut počet injekčních uživatelů drog v roce 2014 na 45 600, přičemž cca třetina připadá na Prahu.⁶ I za předpokladu mírného nárůstu počtu těchto uživatelů v roce 2015 je zřejmé, že uvedený počet kusů injekčních stříkaček a jehel není dostačující pro denní potřebu všech injekčních uživatelů drog v Praze, pokryl by ji přibližně z jedné poloviny. Výměna injekčního materiálu je považována za významnou složku strategie Harm Reduction, jejímž cílem je snižování zdravotních rizik a prevence šíření infekčních nemocí spojených s užíváním drog.

V roce 2015 bylo v Praze v rámci L/K center vyměněno 1 673 312 injekčních stříkaček a jehel a v terénu poté dalších 806 114 injekčních stříkaček a jehel. V porovnání s předchozím rokem došlo v roce 2015 ke snížení výměn o 5,9 % (v L/K centrech došlo ke snížení vyměněných injekčních stříkaček a jehel o 6,7 % a v terénu o 4,1 %).

Přehled o počtech distribuovaných injekčních jehel a stříkaček ve výměnných programech na území hl. m. Prahy je zaznamenán v tabulce 2.

⁶ Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2014, Praha 2015

Tabulka 2: Přehled o výměnném programu v Praze v roce 2015

L/K centrum	Počet vyměněných kusů			
	2014	2015 v L/K centru	2015 v terénu	2015 celkem
Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s./ K centrum	198 718	172 400	*	172 400
SANANIM z. ú./ terénní programy	474 678	*	447 900	447 900
Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s./ terénní programy	253 402	*	255 490	255 490
PROGRESSIVE, o.p.s./K centrum a terénní programy	425 392	303 111	102 724	405 835
SANANIM z. ú./ K-centrum	1 262 087	1 197 801	*	1 197 801
Celkem	2 634 336	1 673 312	806 114	2 479 426

Zdroj: Hygienická stanice hl. m. Prahy, 2016

1.7 Drogová kriminalita - přestupky

Tabulka č. 1

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2015 podle § 30, odst. 1, písm. j) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle věku pachatele a druhu drogy podle jednotlivých městských částí (dále jen „MČ“):

Přestupky držení drog	Praha 1		Praha 2		Praha 3		Praha 4		Praha 5		Praha 6	
	Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby	
§ 30 odst. 1, písm. j	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	0	32	2	3	0	77	4	11	0	10	0	15
Pervitin	0	11	0	8	0	27	0	9	0	3	0	4
Extáze	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0
Heroin	0	2	0	0	0	4	0	0	0	1	0	0
Kokain	0	3	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Subutex/Suboxone	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Houby obsahující OPL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiná OPL	0	5	0	3	0	1	0	0	0	0	0	1
Celkem osob	0	51	2	17	0	104	4	12	0	16	0	20
Přestupky držení drog	Praha 7		Praha 8		Praha 9		Praha 10		Praha 11		Praha 12	
	Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby	
§ 30 odst. 1, písm. j	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	1	16	1	121	0	2	0	4	0	3	1	2
Pervitin	1	8	0	37	0	2	0	8	0	1	0	0
Extáze	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Heroin	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokain	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subutex/Suboxone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Houby obsahující OPL	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiná OPL	0	0	0	90	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem osob	2	25	1	256	0	2	0	12	0	3	1	2

	Praha 13		Praha 14		Praha 15		Praha 16		Praha 17		Praha 18	
Přestupky držení drog	Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby	
§ 30 odst. 1, písm. j	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	1	3	3	24	0	2	0	1	0	1	0	1
Pervitin	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Extáze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Heroin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokain	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subutex/Suboxone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Houby obsahující OPL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiná OPL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem osob	1	4	3	24	0	3	0	1	0	2	0	2
	Praha 19		Praha 20		Praha 21		Praha 22					
Přestupky držení drog	Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby					
§ 30 odst. 1, písm. j	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let				
Konopné drogy	0	0	0	1	0	0	0	0				
Pervitin	0	0	0	1	0	0	0	0				
Extáze	0	0	0	0	0	1	0	0				
Heroin	0	0	0	0	0	0	0	0				
Kokain	0	0	0	0	0	0	0	0				
Subutex/Suboxone	0	0	0	0	0	0	0	0				
Houby obsahující OPL	0	0	0	0	0	0	0	0				
Jiná OPL	0	0	0	0	0	0	0	0				
Celkem osob	0	0	0	2	0	1	0	0				

Poznámka: "Celkem osob" nemusí být součtem osob ve sloupci, protože jedna osoba mohla být sankcionována za držení více drog zároveň. Např. 1 osoba, která byla sankcionována zároveň za držení konopných drog, pervitinu a extáze, bude vykázána v každém řádku podle typu drogy, ale jen jednou v řádku „Celkem osob“.

Celkem přestupků do 18 let:	14
Celkem přestupků nad 18 let:	559
Celkem	573

Tabulka č. 2

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2015 podle § 30, odst. 1, písm. k) zákona č. 200/1990 Sb. podle věku pachatele a druhu drogy:

Přestupky pěstování rostlin a hub	Praha 1		Praha 2		Praha 3		Praha 4		Praha 5		Praha 7		Praha 10		Praha 13		Praha 20	
	Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby		Věk osoby	
§ 30 odst. 1, písm. k	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Do 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let	Do 18 let	Přes 18 let
Rostliny konopí	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	0	1	0	3	0	1
Jiné rostliny nebo houby obsahující OPL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem osob	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	0	1	0	3	0	1

Poznámka: MČ uvedené v tabulce byly jediné, které uvedly údaje k tomuto bodu.

Tabulka č. 3

Množství drog zajištěných v rámci projednaných přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a k) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle druhu drogy:

Druh drogy	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10	Praha 11
Konopné drogy (g)	187,198+10 čípků (s 105 mg THC)	24,489	167,235	46,02	21,25	55,4	138,759	57,6	7	34,302	13,588
Rostliny konopí (ks rostlin)	0	0	30	0	2	0	2	0	0	2	0
Pervitin (g)	4,376	7,318	12,409 + 2 ml	9,738	13,32	2,16	11,997 + 0,25 ml	5,648 + 30ml	2,72	4,607	0,3
Extáze (ks tablet)	3,076 (fragmenty tablet)	4	0,236 g	0	4,62	0	83	0	0	0	0

Heroin (g)	2,737	0	0,81	0	0,45 ml	0	0	0	0	0	0
Kokain (g)	8,355	2,051	0,531	0	1,403	1,6	0,2	0	0	0	0
Subutex/Suboxone (ks tablet)	1,4 tablety	1 (roztok)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Houby obsahující OPL (ks)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rostliny obsahující OPL (ks)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dihydrokodein (g)	0,645
Diazepam (mg)	5

Tabulka č. 4

	Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) ke zpracování (přijatých) v r. 2015:	Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) projednaných v r. 2015:
Praha 1	39	51
Praha 2	20	19
Praha 3	N	N
Praha 4	N	N
Praha 5	N	N
Praha 6	20	9
Praha 7	31	17
Praha 8	N	257
Praha 9	6	4
Praha 10	12	12
Praha 11	N	N
Praha 12	12	10
Praha 13	8	7
Praha 14	28	28
Praha 15	2	3
Praha 16	N	N
Praha 17	N	N
Praha 18	N	N
Praha 19	0	0
Praha 20	3	3
Praha 21	N	N
Praha 22	0	0
Celkem:	181	420

N=Neuvedeno

Tabulka 5:

Počet osob/pachatelů přestupků projednaných v r. 2015 (1) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1, zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Přestupek	Počet osob/pachatelů přestupků
§ 30, odst. 1, písm. a)	43/7
§ 30, odst. 1, písm. b)	0
§ 30, odst. 1, písm. d)	0
§ 30, odst. 1, písm. e)	1
§ 30, odst. 1, písm. f)	3
§ 30, odst. 1, písm. p)	3

Tabulka 6:

Počet osob/pachatelů správních deliktů podle zákona č. 379/2005 o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami.

Správní delikt	Počet osob/pachatelů správního deliktu
§ 4: Prodej tabáku pomocí automatu, u kterého nelze vyloučit prodej osobě mladší 18 let věku	0
§ 6 Prodej tabáku osobám mladším 18 let	0
§ 8 Zákaz kouření na veřejných a jiných zákonem specifikovaných místech	0
§ 12 Zákaz prodeje alkoholu (mladším 18 let, pomocí automatů apod.)	0
§ 13 Zákaz prodeje alkoholu na veřejných akcích s důvodným rizikem nárůstu problémů	0
§ 15 Zákaz vstupu osob zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek	0

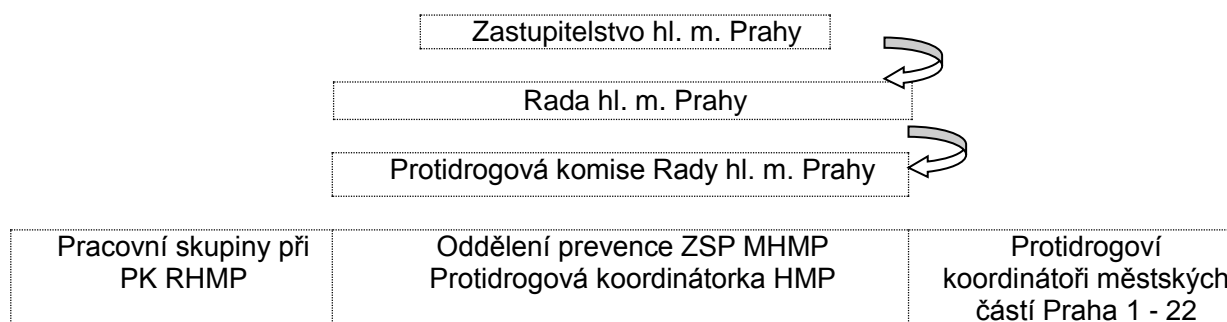
Zdroj: Závěrečné zprávy protidrogových koordinátorů MČ Praha 1 až 22

2 Koordinace protidrogové politiky

2.1 Krajské institucionální zajištění koordinace

Organizační zajištění protidrogové politiky na úrovni hlavního města Prahy

➤ Protidrogová koordinátorka HMP

Mgr. Nina Janyšková – ve funkci krajské protidrogové koordinátorky (dále jen „KPK“) od ledna 1996. Zařazení ve struktuře úřadu kraje: Od roku 2011 v Odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence MHMP, oddělení prevence.

Přímý nadřízený: Mgr. Michala Hánová, vedoucí oddělení prevence.

Velikost pracovního úvazku KPK: 1,0.

Kontaktní údaje:

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence

Charvátova 145/9

110 00 Praha 1

Kancelář č. 207

Tel.: +420 23600 2831, mob.: +420 603 560 862

E-mail: nina.janyskova@praha.eu

Webové stránky:

http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_zdravotnictvi_socialni_pece/protidrogova_politika/index.html

Webové stránky nabízejí informace o protidrogové politice HMP – aktuality, grantová řízení, adresáře, kontakty atd.

Logo protidrogové prevence:

➤ **Oddělení prevence ZSP MHMP**

Jméno	Funkce
Mgr. Michala Hánová	vedoucí oddělení prevence
Mgr. Jana Havlíková	koordinátorka školské prevence
Mgr. Nina Janyšková	protidrogová koordinátorka HMP
Mgr. Jana Štosková	koordinátorka prevence kriminality
Ing. Veronika Pavlíková	referentka prevence
Bc. Ondřej Pracný, DiS.	koordinátor zdravotní a sociální prevence

➤ **Spolupráce a koordinace**

Spolupráce s koordinátorkou prevence kriminality a koordinátorkou prevence rizikového chování je v rámci jednoho oddělení samozřejmostí. Dále protidrogová koordinátorka HMP spolupracuje s ostatními odděleními a odbory MHMP, se kterými sdílí odborné oblasti, jako je například oddělení sociální péče, odbor školství a mládeže a odbor sportu a volného času.

Protidrogová koordinátorka je členkou Protidrogové komise RHMP a všech jejích pracovních skupin, a plní tak svou koordinační úlohu.

V rámci města spolupracuje zejména s představiteli MČ, Hygienickou stanicí hl. m. Prahy, Městskou policií hl. m. Prahy a s odbornými službami a společnostmi. Mimořádná je spolupráce s oddělením Centra sociálních služeb Praha – Pražským centrem primární prevence.

Podstatná spolupráce je s odborem protidrogové politiky Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen „RV KPP“), rezortními ministerstvy, s Policií ČR a krajskými protidrogovými koordinátory.

2.2 Krajská protidrogová komise

Protidrogová komise Rady HMP (dále jen „PK RHMP“) je zřízena od roku 1995. PK RHMP je specifická komise pro problematiku protidrogové politiky, zabývá se celým spektrem protidrogové politiky a primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v gesci škol, která patří do stejné rozpočtové kapitoly – Protidrogová politika HMP. Předsedou PK RHMP je radní HMP pro zdravotnictví a bydlení Ing. Radek Lacko.

Změny ve složení PK RHMP v roce 2015

Složení PK RHMP akceptuje požadavky podle doporučení Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen „RV KPP“). To znamená, že v PK RHMP jsou odborníci veřejné správy, představitelé poskytovatelů služeb, státních i nestátních institucí a představitelé politické reprezentace HMP.

PK RHMP je poradním orgánem Rady HMP, je jmenovaná jako stálá na dané volební období.

Rada HMP usnesením č. 267 ze dne 17. 2. 2015 jmenovala členy nové komise pro volební období 2014 -2018.

Protidrogová komise RHMP

Jméno:	Funkce:	Strana/klub
Ing. Radek Lacko	<i>předseda</i>	ANO 2011, radní HMP
mjr. JUDr. Jaromír Badin	<i>člen</i>	Policie ČR, vedoucí protidrogového odd. odboru obecné kriminality
PhDr. Ivan Douba	<i>člen</i>	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.
Mgr. Kateřina Halfarová	<i>členka</i>	členka Zastupitelstva MČ Praha 8
Mgr. Jana Havlíková	<i>členka</i>	ZSP MHMP, koordinátorka protidrogové prevence
Mgr. Nina Janyšková	<i>členka</i>	ZSP MHMP, protidrogová koordinátorka HMP
Ing. Ivo Kačaba	<i>člen</i>	Proxima Sociale o.p.s.
MUDr. Hana Karbanová	<i>členka</i>	Psychiatrická nemocnice Bohnice – vedoucí lékařka
Mgr. Sylva Majtnerová Kolářová	<i>členka</i>	A.N.O.- Asociace nestátních organizací
Mgr. Ondřej Počarovský	<i>člen</i>	Prev-Centrum, člen ZMČ Praha 10
MUDr. Petr Popov, MHA	<i>člen</i>	Klinika adiktologie VFN v Praze a 1. LF UK – primář oddělení léčby závislostí
PaedDr. Petr Přecechtěl	<i>člen</i>	Policejní akademie ČR – vedoucí katedry kriminologie
PaedDr. Martina Richterová Těmínová	<i>členka</i>	SANANIM z. ú., ředitelka
Mgr. Tomáš Řezník	<i>člen</i>	MP HMP, odd. prevence
Mgr. Jindřich Vobořil	<i>člen</i>	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
Mgr. Jan Žufniček	<i>člen</i>	Pražské centrum primární prevence (oddělení Centra sociálních služeb Praha), vedoucí
MUDr. Alena Weberová	<i>tajemnice</i>	ZSP MHMP

Noví členové PK RHMP od roku 2015

Termíny jednání PK RHMP v roce 2015

Jednacím dnem je **pondělí** (2. pondělí v každém měsíci), v **15:00 hodin** v budově Nové radnice, Praha 1, Mariánské nám. 2.

I. pololetí	II. pololetí
	13. 7. 2015
	10. 8. 2015
2. 3. 2015	14. 9. 2015
20. 4. 2015	12. 10. 2015
11. 5. 2015	23. 11. 2015
15. 6. 2015	14. 12. 2015

Všechny zápisy z jednání PK RHMP jsou veřejně dostupné na adrese:

www.praha.eu/inp/cz/home/volene_organy/rhmp/komise_rady v záložce Zápisy z jednání.

PK RHMP:

- zabývá se komise problematikou alkoholu? ano ne
- zabývá se komise problematikou hazardního hraní? ano ne
- počet jednání komise v r. 2015   10

Nejdůležitější projednávaná témata v roce 2015

V roce 2015 byly hlavními body jednání PK RHMP grantová řízení, rozpočet HMP, naplňování úkolů Akčního plánu protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016, problematika preskripce substitučních látek v HMP a otázky bezpečnosti v zónách většího výskytu uživatelů drog a v okolí adiktologických zařízení.

PK RHMP navrhovala pro rok 2015 rozdělení 47,5 mi. Kč na prevenci před drogami, alkoholem, nikotinem aj. návykovými látkami (kapitola rozpočtu HMP). Konečný návrh výše účelové neinvestiční dotace předkládá Radě HMP Komise Rady hl. m. Prahy pro udělování grantů v oblasti zdravotnictví a protidrogové prevence, která pracuje od roku 2015 v následujícím složení.

Komise Rady hl. m. Prahy pro udělování grantů v oblasti zdravotnictví a protidrogové prevence

Jméno:	Funkce:	Strana/klub
Ing. Radek Lacko	předseda	Radní
Ing. Patrik Nacher	člen	Člen ZHMP
Petr Dolínek	člen	Náměstek primátorky HMP
Ing. Miloš Růžička	člen	Člen ZHMP
Doc. Ing. Mgr. Martin Dlouhý, Dr., MSc.	člen	Člen ZHMP
PhDr. Tomáš Klinecký	člen	Ředitel ZSP MHMP
Mgr. Aleš Kuda	člen	Pražské centrum primární prevence (CSS Praha)
Prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.	člen	1. LF UK v Praze
PhDr. Milan Pešák	člen	Senátor ČR
Mgr. Jindřich Vobořil	člen	Člen Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky; národní protidrogový koordinátor
MUDr. Alena Weberová	tajemnice	ZSP MHMP

2.2.1 Pracovní skupiny při PK RHMP

Při PK RHMP jsou v současné době zřízeny čtyři stálé pracovní skupiny – sekce (dále jen „sekce“). Na základě zhodnocení situace a potřeb v HMP vznikla nově v roce 2015 sekce komunitního bezpečí. Vznik této sekce umožnilo i rozšíření PK RHMP o příslušníky Policie ČR.

V současnosti jsou zřízeny sekce pro oblast primární prevence, Harm Reduction, léčbu a následnou péči a komunitní bezpečí.

Vedoucím sekce je vždy člen PK RHMP a členy jsou zástupci státních a nestátních organizací, eventuálně další členové PK RHMP. Všechny sekce plní úkoly zadané PK RHMP.

Všechny sekce se scházejí 1x za měsíc v návaznosti na jednání PK RHMP. Sekce se zabývaly aktuálními problémy protidrogové politiky HMP podle svého zaměření.

Stručný popis činnosti sekcí: Sekce plní úkoly PK RHMP ve svých oblastech. Současně se podílejí na mapování a hodnocení situace v drogové problematice a primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, která je v HMP řešena společně s protidrogovou prevencí.

Při tvorbě zásadních materiálů ke grantovým řízením HMP, jako jsou metodiky pro předkladatele, formuláře apod., jsou členové sekce se svou praxí v příslušné oblasti cennými konzultanty. Zároveň dávají podněty do koncepce, strategie, akčních plánů a dalších dlouhodobých záměrů. Spolupracují na kontrole a analýze plnění úkolů, které z těchto dokumentů vyplývají.

Sekce navrhovaly PK RHMP opatření k řešení krizových situací, které se v průběhu roku vyskytly. Sekce jsou jedním stupněm při posuzování projektů, které žádají o finanční dotaci z rozpočtu HMP (kapitola 0504, §3541 – Protidrogová politika HMP).

Název skupiny: Sekce primární prevence

Jde o: stálou skupinu

Rok vzniku skupiny: 2005

Počet jednání v r. 2015: 8

Zabývá se prac. skupina problematikou alkoholu? ano ne

Zabývá se prac. skupina problematikou hazardního hraní? ano ne

Složení sekce:

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Mgr. Jan Žufníček – vedoucí sekce	Centrum sociálních služeb Praha - Pražské centrum primární prevence	Vedoucí PCPP
Mgr. Havlíková Jana	MHMP	Krajská koordinátorka školské prevence
Mgr. Nina Janyšková	MHMP	Protidrogová koordinátorka HMP
Mgr. Lucie Jurystová	Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze	
Ing. Ivo Kačaba	Proxima Sociale o.p.s.	Ředitel organizace
Mgr. Zora Karvánková	ZŠ Mládí, Praha 13	Školní metodička prevence
Mgr. Pavel Klíma	Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9	Metodik prevence z PPP
Mgr. Tomáš Řezník	Městská policie HMP	Vedoucí oddělení prevence

Název skupiny: Harm Reduction

Jde o: stálou skupinu

Rok vzniku skupiny: 2005

Počet jednání v r. 2015: 10

Zabývá se prac. skupina problematikou alkoholu? ano ne

Zabývá se prac. skupina problematikou hazardního hraní? ano ne

Složení sekce:

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Mgr. Sylva Majtnerová Kolářová – vedoucí sekce	A.N.O. - Asociace nestátních organizací	Výkonná ředitelka
Bc. Kateřina Bažantová	PROGRESSIVE, o.p.s.	Zástupce terénního programu No Biohazard
Ing. Aleš Herzog	SANANIM z.ú.	Vedoucí kontaktního centra
Mgr. Nina Janyšková	MHMP	Protidrogová koordinátorka HMP
Bc. Jan Špaček	PROGRESSIVE, o.p.s.	zástupce za nízkoprahové zařízení Stage 5
Mgr. Mgr. Nora Titman Staňková	Středisko prevence a léčby závislostí - DROP IN, o.p.s.	Vedoucí nízkoprahového střediska
Mgr. Miroslava Rodová	Středisko prevence a léčby závislostí - DROP IN, o.p.s.	Vedoucí Terénních programů
Mgr. Tomáš Řezník	Městská policie HMP	Vedoucí oddělení prevence
Tomáš Vejrych, DiS.	SANANIM z.ú.	Vedoucí K-centra SANANIM

Název skupiny: Sekce léčby a následné péče

Jde o: stálou skupinu

Rok vzniku skupiny: 2005

Počet jednání v r. 2015: 4

Zabývá se prac. skupina problematikou alkoholu? ano ne

Zabývá se prac. skupina problematikou hazardního hraní? ano ne

Složení sekce:

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
PaedDr. Martina Richterová Těmínová – vedoucí sekce	SANANIM z. ú.	Ředitelka organizace
Mgr. Nina Janyšková	MHMP	Protidrogová koordinátorka HMP
doc. Kamil Kalina	Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze	Odborník v oblasti adiktologie
MUDr. Hana Karbanová	Psychiatrická nemocnice Bohnice	Vedoucí lékařka
Mgr. Ondřej Počarovský	Prev-Centrum, z.ú.	Ředitel organizace
MUDr. Petr Popov	Klinika adiktologie VFN v Praze a 1. LF UK	Primář oddělení léčby závislostí

Název skupiny: Sekce komunitního bezpečí

Jde o: stálou skupinu

Rok vzniku skupiny: 2015

Počet jednání v r. 2015: 3

Zabývá se prac. skupina problematikou alkoholu? ano ne

Zabývá se prac. skupina problematikou hazardního hraní? ano ne

Složení sekce:

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
mjr. JUDr. Jaromír Badin	Policie ČR,	Vedoucí protidrogového odd. odboru obecné kriminality KŘP hl. m. Prahy
Mgr. Nina Janyšková	MHMP	Protidrogová koordinátorka HMP
Ing. Ivo Kačaba	Proxima Sociale o.p.s.	Ředitel organizace
JUDr. Lubomír Morávek	Městská policie HMP, ředitelství	Referent ÚVS
npor. Bc. Pavla Němečková	Policie ČR	vedoucí protidrogového oddělení OŘ Praha III (Praha 3, 8 a 9)
npor. Mgr. Blanka Novotná	Policie ČR	vedoucí protidrogového oddělení OŘ Praha I (Praha 1, 6 a 7)
Mgr. Ondřej Počarovský	Prev-Centrum	Ředitel
PaedDr. Petr Přecechtěl	Policejní akademie ČR	Katedra kriminologie - vedoucí
PaedDr. Martina Richterová Těmínová	SANANIM z. ú.	Ředitelka organizace
Lenka Vedralová	MČ Praha 12	Radní Praha 12; kompetence - doprava, prevence závislostí, protidrogová politika

2.3 Místní zajištění koordinace protidrogové politiky

Protidrogoví koordinátoři městských částí (dále jen „PK MČ“) – v HMP na úrovni místních protidrogových koordinátorů v ostatních krajích

Jak je uvedeno v úvodní části zprávy, je HMP rozdělena na 22 správních obvodů. Na všech správních obvodech Praha 1 až 22 jsou ustanoveni PK MČ. Většinou se jedná o kumulovanou funkci, např. protidrogový koordinátor + koordinátor prevence kriminality nebo sociální pracovník. Podle sdělení PK MČ je často obtížné stanovit výši úvazku PK.

PK MČ spolu s protidrogovou koordinátorkou HMP založili sekci koordinátorů a přijali jednací řád. Jde o stálou pracovní skupinu. Schází se jedenkrát za měsíc ke společnému jednání na MHMP. Tato jednání navazují na jednání PK RHMP a slouží zejména k výměně informací, sběru dat a hledání společných postupů k řešení drogové problematiky. Spolupráce, která byla zavedena v roce 1996, funguje a je velmi důležitá jak pro představitele HMP, tak pro MČ. Jednacím dnem je většinou třetí úterý v měsíci, vždy v 9:00 hod. V roce 2015 se PK MČ sešli celkem na deseti jednáních. Sekce se zabývá problematikou alkoholu i patologického hráčství.

Také v průběhu roku 2015 se opět výrazně měnilo složení protidrogových koordinátorů. Tento trend je každoroční a situaci se nedaří stabilizovat. V tabulce je aktuální přehled k 05/2016.

Přehled základních aktuálních údajů je v následujících tabulkách. Vyplývá z nich rozdílnost jak v zařazení protidrogových koordinátorů, tak ve výši úvazků a v kumulaci více funkcí.

Všichni PK MČ každoročně předkládají do 31. 1. protidrogové koordinátorce HMP závěrečné zprávy o realizaci protidrogové politiky za uplynulý rok, vyúčtování aktivit podpořených z plošné dotace z rozpočtu HMP, přehled o financování protidrogové politiky z rozpočtu MČ a plán aktivit v roce následujícím. Za rok 2015 byla osnova závěrečné zprávy přizpůsobena požadavkům na sestavení výroční zprávy za kraj.

PROTIDROGOVÍ KOORDINÁTOŘI MČ - 2015

MČ	JMÉNO	ÚVAZEK	ZAŘAZENÍ	TELEFON	E-MAIL
1	Mgr. Ladislav Varga	0,3	OSZ	221 097 580	ladislav.varga@praha1.cz
2	Mgr. Terezie Paterová	0,5	OKS	236 044 143	paterovat@praha2.cz
3	Bc. Klára Prokopová	0,2	OSV	222 116 493	klarap@praha3.cz
4	Bc. Eva Junková	0,5	OS	261 192 108	Eva.Junkova@praha4.cz
5	Mgr. Lenka Štěchová	0,5	OSP	257 000 988	lenka.stechova@praha5.cz
6	Mgr. Michaela Zolotarová	1,0	OKZ	220 189 544	mzolotarova@praha6.cz
7	Bc. Jaroslav Fiala	0,5	OKST	220 144 240	fialaj@p7.mepnet.cz
8	Mgr. Holíková Zuzana	N	OSV	222 805 646	Zuzana.Holikova@praha8.cz
9	Markéta Ručková	0,1	OS	283 091 424	horaki@Praha9.cz
10	Jakub Skřivan, DiS.	N	OSV	267 093 623	jakubs@praha10.cz
11	Ing. Josef Kmenta	0,3	OSZ	267 902 137	kmentaj@praha11.cz
12	Marie Vašáková	1,0	OSV	241 470 944	mvasakova@p12.mepnet.cz
13	Mgr. Eva Kalinová	0,3	OSP	235 011 458	kalinovae@p13.mepnet.cz
14	Bc. Veronika Havlíčková	0,5	OSZ	281 005 450	veronika.havlickova@praha14.cz
15	MUDr. Lenka Venzarová	0,5	OSKZ	281 003 525	venzaroval@p15.mepnet.cz
16	Bc. Iveta Krejčí	0,5	OSK	234 128 102	iveta.krejci@praha16.eu
17	Ing. Naděžda Balázsová	0,25	OSV	234 683 268	balazsovan@repy.mepnet.cz
18	Radka Ptáčnicková	0,3	OSPZ	284 028 157	radka.ptacnikova@letnany.cz
19	Mgr. Martin Hrubčík, MBA	0,0	OT	284 080 831	hrubcik.martin@kbely.mepnet.cz
20	Radka Tadičová, DiS.	0,3	OSVŠ	271 071 646	radka_tadicova@pocernice.cz
21	Bc. Hana Kořínková	0,2	OŠKMA 21	281 012 948	hana.korinkova@praha21.cz
22	Pavčina Harantová	0,2	OKU	271 071 806	pavlina.harantova@praha22.cz

Adresář protidrogových koordinátorů MČ je aktuální k 05/2016, ale již nyní jsou na dvě pozice protidrogových koordinátorů vypsána výběrová řízení.

Vysvětlivky k zařazení ve struktuře úřadu MČ

OS	Odbor sociální
OSZ	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
OKS	Odbor kancelář starostky a vnějších vztahů + Oddělení krizového řízení a bezpečnosti
OSV	Odbor sociálních věcí
OŠ	Odbor školství

OSPPK	Odbor sociální problematiky a prevence kriminality
OKZ	Odbor Kancelář zastupitelstva
OSKZ	Odbor školství, kultury a zdravotnictví
OSPZ	Odbor sociální péče a zdravotnictví
OT	Odbor tajemníka
OKU	Odbor kanceláře úřadu
OSP	Odbor sociální péče
OSVŠ	Odbor sociálních věcí a školství
OŠKMA 21	Odbor školství, kultury a místní agendy 21
OKST	Odbor kanceláře starosty a tajemníka

Specifická primární protidrogová prevence

Protidrogová politika HMP je v souladu s Národní strategií protidrogové politiky ČR na období 2010-2018 založena i nadále na 4 pilířích, kterým odpovídají i cíle:

Pilíře protidrogové politiky	Primární prevence	Léčba a sociální začleňování	Snižování rizik	Snižování dostupnosti drog
<i>Strategické cíle</i>	<i>cíl I.</i>	<i>cíl II.</i>	<i>cíl III.</i>	<i>cíl IV.</i>
	snížit míru experimentálního a příležitostného užívání drog zejména mladými lidmi	snížit míru problémového a intenzivního užívání drog	snížit potenciální rizika spojená s užíváním drog pro jedince a společnost	snížit dostupnost drog zejména pro mladé lidi

Primární protidrogová prevence, která je určena zejména dětem a mládeži ve školách, je součástí primární prevence rizikového chování tak, jak tuto prevenci definuje MŠMT.

Systém preventivních aktivit cílených na děti a mládež je na národní úrovni koordinován Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy, na úrovni kraje působí krajsí školní koordinátoři prevence a na úrovni obcí jsou to metodici prevence pedagogicko-psychologických poraden. Hlavním dokumentem je Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018. Nástrojem koordinace primární prevence v hl. m. Praze je [Konceptce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2020](#) a Akční plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2014 – 2016.

Propojení aktivit a spolupráce mezi pracovníky systému školství – krajská školská koordinátorka a metodici prevence na všech stupních - s protidrogovými koordinátory je pro řešení otázek a úkolů primární prevence velmi důležitá.

METODICI PREVENCE V PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÝCH PORADNÁCH

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu:	Jméno	Adresa	Telefon	e-mail
1, 2, 4	PaedDr. Lenka Marušková PhDr. Václava Masáková	Francouzská 56/260 101 00 Praha 10	267 997 015 267 997 021 267 997 050	lmaruskova@ppppraha.cz vmasakova@ppppraha.cz

3	Mgr. Pavel Klíma	Lucemburská 40/1856 130 00 Praha 3	222 717 193 222 714 077	metodik.p3a9@gmail.com
9	Mgr. Eva Đurčková	U Nové školy 871 199 00 Praha 9	266 310 939 266 312 530	durcekova.poradna9@seznam.cz
5	PhDr. Pavla Kosinková Mgr. Lucie Matějovská	Kuncova 1580/1 155 00 Praha 5	251 613 572 251 611 803	prevenceppp5@volny.cz matejovska.prevppp5@volny.cz
6	Mgr. Lenka Chmelařová	Vokovická 3/32 160 00 Praha 6	220 612 131	kubesova.l@email.cz
7	PhDr. Iva Světlá	Glowackého 6/555 181 00 Praha 8	286 585 191	svetla@ppppraha7a8.cz
8	PhDr. Martina Urbancová			urbancova@ppppraha7a8.cz
10	PhDr. Martina Zelená Mgr. Michal Žmolík	Jabloňová 30 106 00 Praha 10	272 657 712	zelena@ppp10.eu zmolik@ppp10.eu
11	Hellena Holečková	Kupeckého 576/17 149 00 Praha 4 - Háje	272 918 682 272 942 004	hellena@volny.cz
12		Barunčina 11 143 00 Praha 4 - Modřany	241 772 412 241 774 672	
Křesťanská PPP	Mgr. Radka Fraňková	Pernerova 8 186 00 Praha 8	222 322 624	prevence@kppp.cz

Kromě již výše zmíněných garantů kvalitní primární prevence rizikového chování dětí a mládeže má HMP ještě specializované pracoviště - **Centrum sociálních služeb Praha, středisko Pražské centrum primární prevence.**

Pražské centrum primární prevence (dále jen „PCPP“) je jedním ze středisek Centra sociálních služeb Praha, které je příspěvkovou organizací HMP. PCPP je odborné, vzdělávací, metodické a koordinační pracoviště působící v oblasti primární prevence rizikového chování. Cílovou skupinou jsou školy, metodici prevence v pedagogicko-psychologických poradnách, poskytovatelé programů, odborná veřejnost a rodiče. Své služby nabízí také přímo školním metodikům prevence. V rámci své činnosti PCPP spolupracuje s dalšími odbornými organizacemi na konkrétních projektech z oblasti prevence. Podstatná je spolupráce PCPP s oddělením prevence ZSP MHMP, zejména s koordinátorkou školské prevence a protidrogovou koordinátorkou HMP. PCPP mimo jiné zpracovává dotazníková šetření na pražských školách, spolupracuje na tvorbě materiálů a formulářů pro školy, na hodnocení projektů a při dalších aktivitách. Spolu s MHMP se PCPP podílelo na přípravě a realizaci Pražského fóra primární prevence 2015 a dalších celopražských odborných setkání.

K činnosti Pražského centra patří také provozování portálu www.prevence-praha.cz/. Tento web se zaměřuje především na pedagogy základních a středních škol, ale také na odborníky z oblasti primární prevence rizikového chování a rodiče. Obsahem internetových stránek jsou kromě metodických materiálů a odborných článků především informace o vzdělávacích akcích, projektech v oblasti prevence a organizacích, které poskytují služby primární prevence.

Pokračuje trend růstu návštěvnosti webových stránek. V roce 2015 byl průměrný počet návštěv za měsíc 3 945, unikátních návštěvníků bylo 3 242.

2.4 Strategické dokumenty protidrogové politiky kraje

2.4.1 Koncepce, strategie, akční plány a jejich zaměření

Název: **Protidrogová politika hlavního města Prahy na období 2014-2020**

Období platnosti: 2014 - 2020

Zastupitelstvo HMP schválilo usnesením č. 37/24 ze dne 27. 3. 2014

Dokument je rozdělen na část koncepční, která mapuje současnou situaci, potřeby a možnosti rozvoje protidrogové politiky HMP, a část strategickou, která se zabývá konkrétními kroky v jednotlivých letech. Protidrogová politika HMP vychází ve všech bodech z přijaté národní strategie, s respektem k potřebám a možnostem HMP.

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou nelegálních drog, tabáku a hazardního hraní

ano

Název: **Akční plán protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016**

Období platnosti: 2014 - 2016

Zastupitelstvo HMP schválilo usnesením č. 41/70 ze dne 11. 9. 2014.

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou nelegálních drog, tabáku a hazardního hraní

ano

Akční plán je zpracován s ohledem na potřeby sítě služeb v HMP - rozšíření i rozvoj. Jedná se o první dokument HMP v oblasti protidrogové politiky, který přímo na plán služeb váže i **potřebné náklady na jejich realizaci**.

www stránky dokumentu ke stažení:

http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_zdravotnictvi_socialni_pece/protidrogova_politika/strategicke_dokumenty/index.html

2.4.2 Strategické dokumenty kraje se širším kontextem obsahující také otázky protidrogové politiky

➤ „**Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2020**“ byla schválena usnesením Zastupitelstva HMP č. 37/25 ze dne 27. 3. 2014. Samostatná Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže odráží současnou celospolečenskou důležitost vzdělávání zejména dětí a mládeže v této problematice.

www stránky dokumentu ke stažení:

http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_zdravotnictvi_socialni_pece/primarni_prevence_rizikoveho_chovani/index.html

➤ **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb – aktualizace 2015**

Součástí plánu jsou adiktologické služby, které jsou zahrnuty do zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

www stránky dokumentu ke stažení:

2.5 Realizovaná studie v oblasti drogové politiky a drogové situace

Název: Nové psychoaktivní látky v České republice - Efektivní reakce na nové psychoaktivní látky mezi problémovými uživateli drog v Evropě.

Realizátor: SANANIM z. ú. (Herzog Aleš, Vejrych Tomáš, Richter Jiří)

www stránky analýzy/studie ke stažení: www.npsineurope.eu, www.sananim.cz, www.dekontaminace.cz

Tato národní výzkumná zpráva vznikla s využitím metody Rapid Assessment and Response (RAR). Je součástí výzkumu mapujícího výskyt nových psychoaktivních látek mezi injekčními uživateli drog v pěti evropských zemích (Portugalsko, Řecko, Rumunsko, Česká republika, Polsko).

Zpráva vychází z dat získaných v období od června do října 2014. Podíleli se na ní pracovníci terénního programu a kontaktního centra organizace SANANIM, což je největší pražská nestátní nezisková organizace zabývající se prevencí a léčbou drogových závislostí, za pomoci organizace Ulice – Agentura sociální práce sídlící v Plzni.

V České republice došlo v nedávné době k nárůstu nabídky nových syntetických drog, které byly legálně dostupné. Rychlým zásahem orgánů činných v trestním řízení došlo ke snížení a téměř vymizení této nabídky. V omezené míře užívání nových syntetických drog, především katinonů, mezi injekčními uživateli drog existuje, ale spíše stagnuje, až mizí.

Dalšími zjištěnými novými psychoaktivními látkami, které injekční uživatelé aplikují, jsou opioidní léky, a to zatím pouze v lokálním měřítku.

2.6 Další významné aktivity v oblasti protidrogové politiky v r. 2015 na krajské i místní úrovni

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
<i>Pražské fórum primární prevence rizikového chování 2015</i>	Oddělení prevence ZSP MHMP PCPP	<i>Pracovníci v oblasti školství; zástupci organizací primární prevence</i>	Odborná konference na téma agrese a agresivní chování
<i>XXI. ročník AT konference 54. ročník konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP</i>	Český adiktologický institut Společnost pro návykové nemoci ČLS JEP	<i>Pracovníci adiktologických služeb</i>	Odborná mezinárodní konference
<i>AntiFetFest 2015 Celopražské finále</i>	PK MČ Oddělení prevence ZSP MHMP PCPP	<i>Odborná i laická veřejnost</i>	Amatérská filmová soutěž Antifetfest aneb jde to i jinak 2015 s tematikou prevence rizikového chování dětí
<i>Seminář primární prevence rizikového chování dětí a mládeže</i>	Oddělení prevence ZSP PCPP	<i>Pracovníci ve školství</i>	Seminář ke Grantovému programu hl. m. Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních a k aktuálním otázkám primární prevence v učňovském školství
<i>Seminář ke Světovému dni bez tabáku</i>	Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku Senát Parlamentu ČR	<i>Odborná i laická veřejnost</i>	Odborný seminář

	Společnost pro léčbu závislosti na tabáku a kancelář WHO v Praze		
<i>Program Zdraví 2020 jako příležitost pro rozvoj preventivních a léčebných opatření také v adiktologii?*</i>	Společnost pro návykové nemoci ČLS JEP; Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze; Česká asociace adiktologů	<i>Pracovníci adiktologických služeb</i>	Cena adiktologie s odbornou konferencí
<i>Substituční léčba</i>	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR	<i>Odborná veřejnost</i>	Kulatý stůl pod vedením předsedkyně Stálé komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny Ing. Radky Maxové
<i>Konference Úzdrava a drogy</i>	SANANIM z. ú.	<i>Odborná i laická veřejnost</i>	Odborná konference
<i>Konference Drogové závislosti – násilníci a oběti</i>	SANANIM z. ú.	<i>Odborná i laická veřejnost</i>	Odborná konference
<i>Zajištění adiktologické péče o děti do 18let věku – Realita a možnosti spolupráce</i>	Sekce léčby a následné péče při PK RHMP	<i>Odborníci z adiktologických služeb pro děti a mládež v HMP</i>	Odborný seminář
<i>HIV poradenství u vybraných rizikových skupin</i>	SZÚ	<i>Odborná veřejnost</i>	Odborný seminář
<i>Seminář pro pedagogické pracovníky na téma šikana</i>	ZSP MHMP, AISIS, o. s., PCPP – CSSP, PhDr. David Čáp (Katedra psychologie FF UK)	<i>Pedagogičtí pracovníci</i>	Představení projektu MiŠ - Minimalizace šikany
<i>Konference primární prevence rizikového chování - Dobrá praxe v prevenci aneb "Konec řečí, jdeme k věci"</i>	Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, ZSP MHMP	<i>Pracovníci z oblasti prevence rizikového chování dětí</i>	Odborná mezinárodní konference

Praha bezpečně online

Škola bezpečného internetu pro pedagogy - kurzy pro řídící a pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, jejichž tématem byla výchova k bezpečnému a etickému užívání internetu a informačních a komunikačních technologií na ZŠ a SŠ.

Od září do prosince 2015 bylo proškoleno cca 280 pedagogických pracovníků.

ZSP MHMP ve spolupráci s Národním centrem bezpečnějšího internetu organizovalo vzdělávací akci:

E-learning pro pedagogické pracovníky

- online lekce "Internet a jeho specifika",
- online lekce "Sociální sítě a děti",
- online lekce "Chytrý mobil",
- online lekce "Kyberšikana",
- online lekce "Kybergrooming",
- online lekce "Sexting a online pornografie",
- online lekce "Netholismus a online gambling",

- online lekce "Nevhodný a nelegální obsah",
- online lekce "Bezpečná hesla a ochrana účtů",
- online lekce "Osobní údaje a osobnost na internetu",
- online lekce "Ochrana autorských práv na internetu",
- online lekce "Nástroje online a jejich použití ve třídě".

AntiFetFest 2015 aneb Jde to i jinak!

Hlavní město Praha ve spolupráci s městskými částmi a Centrem sociálních služeb Praha – Pražským centrem primární prevence uspořádalo v roce 2015 v pořadí již osmý ročník amatérské filmové soutěže pro žáky základních a středních škol Antifetfest 2015 aneb Jde to i jinak!

Do soutěže bylo přihlášeno celkem 36 filmů v kategorii základních škol a 12 v kategorii středních škol. Celkově se na vzniku snímků s tématem rizikového chování podílelo 207 mladých tvůrců z 11 městských částí. Do celopražského kola soutěže postoupilo 14 filmů.

Náměty filmů bylo rizikové chování, jako například závislostní chování, kriminalita, šikana, rasismus, záškoláctví a domácí násilí.

Vítězný plakát vzešel ze soutěže žáků a studentů pražských škol.

3 Finanční zajištění služeb pro uživatele návykových látek a osoby ohrožené problémovým hráčstvím

3.1 Způsob financování služeb krajem

Tabulky financování v kapitole 3.1 se týkají pouze jednotlivých grantových programů HMP. V dalších kapitolách jsou tabulky k celkovému financování protidrogové politiky kraje a obcí.

Financování služeb pro uživatele drog je v HMP zajištěno dotačním řízením „Zdravé město Praha 2015“ z kapitoly rozpočtu HMP - Prevence před drogami, alkoholem, nikotinem a jinými návykovými látkami

Schválený rozpočet HMP v této kapitole pro rok 2015 byl stanoven na 47 500 tis. Kč.

Tabulka č. 1 – Vývoj financování protidrogové politiky - grantová řízení v letech

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
12 446	29 000	29 000	29 000	32 000	37 000	40 000	40 000	36 150	39 000
2013	2014	2015							
41 000	45 000	47 500							

V roce 2015 byly vyhlášeny tři programy:

I. program, byl určen pro školy a školská zařízení na podporu aktivit primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v gesci školství.

Cílem je podpora škol a školských zařízení při realizaci efektivní primární prevence rizikového chování. Realizátory primární prevence mohou být jak samy školy, tak externí organizace. Oprávnění žadatelé jsou mateřské, základní a střední školy a školská zařízení, která mají sídlo na území hl. m. Prahy.

II. program určený pro specializované adiktologické organizace.

Základním cílem II. programu je podpora aktivit stávající sítě služeb protidrogové politiky v HMP ve všech oblastech prevence, léčby a resocializace závislostí. Cíle jsou popsány v Akčním plánu protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016, kde se počítá nejen s udržením stávající sítě adiktologických služeb, ale dle možností s podporou rozvojových a rozšiřujících projektů.

III. program pro městské části Praha 1 až 22 na podporu aktivit protidrogové prevence na místní úrovni.

I. PROGRAM

Podporované typy podprogramů:

I. Studium k výkonu specializovaných činností – specializační studium pro školní metodiky prevence

Kurzy zaměřené na získání teoretických znalostí, osvojení praktických dovedností a zkušeností potřebných pro výkon funkce školního metodika prevence.

II. Programy dlouhodobé všeobecné specifické primární prevence rizikového chování ve školách

Podporovány jsou programy kontinuální, komplexní, využívající adekvátních forem působení na cílovou skupinu.

III. Adaptační výjezd mimo školu

Tematicky zaměřené výjezdy mimo běžné prostředí, zaměřené na sebepoznávání a utváření vztahů v třídních kolektivech. Adaptační výjezd, na který je možné žádat finanční příspěvek, je program pro nově vzniklé třídní kolektivy, např. pro 6. ročníky ZŠ nebo pro první ročníky středních škol všech typů.

IV. Programy selektivní primární prevence pro rizikovou skupinu dětí a mládeže

O tento typ prevence žádají speciální školy, střediska výchovné péče, speciálně pedagogická centra a pedagogicko-psychologické poradny, které realizují programy pro cílové skupiny (žáků, studentů), u nichž je aktuálně či dlouhodobě zvýšeno nebezpečí výskytu rizikových forem chování.

K posuzování bylo přijato celkem 336 projektů, s celkovými náklady 21 643 003 Kč a celkovou částkou požadovanou po HMP ve výši 10 592 833 Kč. Celkově bylo na projekty rozděleno 5,5 mil. Kč.

Financování primární prevence rizikového chování v roce 2015

Tabulka č. 2 - Přehled podpořených projektů podle jednotlivých typů – I. program

I. typ	Celkový počet projektů	46
	Celkový počet podpořených projektů	40
	Požadovaná částka	433 000 Kč
	Přidělená částka	365 000 Kč
II. typ	Celkový počet projektů	173
	Celkový počet podpořených projektů	128
	Požadovaná částka	6 968 453 Kč
	Přidělená částka	3 186 500 Kč
III. typ	Celkový počet projektů	102
	Celkový počet podpořených projektů	68
	Požadovaná částka	2 563 180 Kč
	Přidělená částka	1 446 000 Kč
IV. typ	Celkový počet projektů	15
	Celkový počet podpořených projektů	15
	Požadovaná částka	628 200 Kč
	Přidělená částka	502 500 Kč

Tabulka č. 3 - Financování primární prevence rizikového chování v roce 2015 z rozpočtu kraje

I. program		5 500 000 Kč
II. program (NNO)		2 460 000 Kč
Mimo grantové řízení (akce, semináře)		154 972 Kč
CELKEM:		8 114 972 Kč

II. PROGRAM

V rámci II. programu jsou financovány adiktologické služby NNO nebo příspěvkové organizace Ministerstva zdravotnictví ČR. Typ služby a její realizace musí být v souladu se strategickými materiály HMP a musí reflektovat aktuální situaci a potřeby v jednotlivých oblastech. **Základní podmínkou přidělení dotace je certifikace** konkrétního typu služby, pokud jsou pro něj zpracovány standardy odborné způsobilosti (Výbor pro udělování certifikací Úřadu vlády České republiky a Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky).

Vyhlášení grantů schválila Rada hl. m. Prahy usnesením č. 2485 ze dne 9. 9. 2014. Součástí vyhlášení jsou metodika a formuláře pro příslušný rok.

Přehled typů služeb podporovaných ve II. programu:

PP	Specifická primární prevence - selektivní a indikovaná
KPS	Kontaktní a poradenské služby
TP	Terénní programy
L	Ambulantní a lůžková léčba
SL	Substituční léčba
SP	Stacionární programy
RPTK	Rezidenční péče v terapeutických komunitách
ADP	Následná péče
SV	Služby pro uživatele drog ve výkonu trestu a ve vazbě
D	Detox
IVH	Informace, výzkum, hodnocení

- Do II. programu se přihlásilo 17 organizací se 47 projekty. Celkový rozpočet podaných projektů je 169 252 688 Kč a částka požadovaná z rozpočtu HMP je 46 414 545 Kč. Od roku 2006 je možné žádat o čtyřletý grant.
- Žádná žádost nebyla navržena k vyřazení z formálních důvodů.
- Schválené finanční prostředky byly pro rok 2015 poskytnuty vybraným organizacím na základě **dotáčnických smluv**.
- Všechny organizace, které obdržely dotaci z rozpočtu HMP v roce 2014, odevzdaly ve stanoveném termínu závěrečnou zprávu za rok 2014 a vyúčtování podle daných pokynů.
- Návrh na přidělení finančních prostředků odpovídá koncepčně strategickým materiálům protidrogové politiky a Akčnímu plánu realizace protidrogové politiky hl. m. Prahy na období 2014-2016.

Charakteristika projektů podpořených nebo navrhovaných **ve víceletém** financování:

- Jedná se o nezbytné projekty základní sítě služeb. Od roku 2006 jsou podporovány projekty sekundární a terciární protidrogové prevence na období delší než jeden rok, konkrétně na čtyřleté období. Většina navrhovaných projektů ve čtyřletém financování žádá již ve třetím období.
- V řádně zdůvodněných případech a za předpokladu, že příjemce grantu plní všechny podmínky stanovené smlouvou i metodikou, je možné žádat o navýšení finančních prostředků přidělených víceletou smlouvou. V tom případě je žádost posouzena standardním postupem. Finanční prostředky jsou pak poskytnuty na základě dodatku k platné smlouvě, a to na jeden rok.
- Žádosti o navýšení finančních prostředků proti čtyřleté smlouvě byly řádně zdůvodněny. Většinou byl důvodem rozvoj služby nebo zvýšený počet klientů.
- Podmínky víceletého financování jsou uvedeny v metodice pro předkladatele žádostí: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_zdravotnictvi_socialni_pece/protidrogova_politika/index.html. Na této internetové stránce jsou zveřejňovány všechny důležité dokumenty a podklady ke grantovým řízením HMP v oblasti protidrogové politiky.

Tabulka č. 4 - Financování služeb organizací - počet podaných a podpořených projektů

Organizace:	Počet projektů:	Dotace 2015: Kč
A.N.O. - Asociace nestátních organizací	2	900 000
Anima - terapie, o.s.	1	950 000
Centrum ALMA, o.p.s.	1	0
Český adiktologický institut	1	50 000
Jules a Jim, o. s.	1	100 000
Lače Čhave	1	0
Magdaléna, o.p.s.	2	200 000
PREVALIS	1	100 000
Prev-Centrum	2	2 500 000
PROGRESSIVE, o.p.s.	2	2 550 000
PROSPE	1	150 000
Proxima Sociale o.p.s.	2	700 000
SANANIM z. ú.	14	20 300 000
Sdružení SCAN	3	100 000
Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	8	8 020 000
Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	3	1 200 000
Život bez závislostí	2	660 000
	47	38 480 000

Tabulka č. 5 - Financování II. programu podle typu služeb

Typ prevence		Počet projektů	2015 (Kč)
PP	Primární prevence NNO (II.program)	8	2 460 000
KPS	Kontaktní a poradenské služby	3	6 950 000
TP	Terénní programy	4	5 550 000
L	Ambulantní a lůžková léčba	8	5 550 000
SL	Substituční léčba	5	4 600 000
SP	Stacionární programy	1	1 900 000
RPTK	Rezidenční péče v terapeutických komunitách	3	5 800 000
ADP	Ambulantní doléčovací programy (včetně chráněného bydlení a chráněných pracovních programů)	4	3 570 000
SV	Služby pro uživatele drog ve výkonu trestu a ve vazbě	1	200 000
IVH	Projekty zaměřené na poskytování odborných a ověřených informací uživatelům drog či jiným příjemcům služeb a odborné či laické veřejnosti	9	1 900 000
D	Detoxikace, detoxifikace	1	0
		47	38 480 000

III. PROGRAM

- III. program je určen pro MČ Praha 1 – 22 (správní obvody, kde jsou protidrogoví koordinátoři) na realizaci protidrogové politiky na místní úrovni.
- Podmínkou přijetí žádostí byly vypracované strategie a plány protidrogové politiky MČ.
- Další podmínkou je certifikace programu, který chce MČ podporovat.
- Garantem využití přidělených finančních prostředků podle schválených projektů jsou protidrogoví koordinátoři MČ.
- Do III. programu se přihlásilo 18 MČ, s celkovým požadavkem 955 350 Kč.
- MČ Praha 1, 2, 19 a 21 se do grantového řízení nepřihlásily.

Celkem bylo přiděleno 747 800 Kč městským částem, které podaly žádost. Žádná žádost nebyla vyřazena.

Hodnocení projektů II. a III. programu

- 1) Projekty primární protidrogové prevence II. programu a projekty III. programu hodnotila sekce primární prevence při Protidrogové komisi RHMP dne 28. 11. 2014.
- 2) Projekty II. programu hodnotila pracovní skupina pověřená Protidrogovou komisí RHMP společně se sekci Harm Reduction a sekci léčby a následné péče dne 4. 12. 2014.
- 3) Návrhy II. a III. programu posoudila Protidrogová komise RHMP 12. 1. a hlasováním je schválila dne 2. 3. 2015.
- 4) Návrhy doporučila Komise Rady HMP pro udělování grantů v oblasti zdravotnictví a protidrogové prevence dne 23. 3. 2015 k projednání RHMP.

Tabulka č. 6 - Přehled žádostí MČ podaných do III. programu a podíl MČ na financování protidrogové politiky na místní úrovni a výše dotace na projekty z HMP (Kč).

Žádost na typ služby	Všeobecná primární prevence škol	TP	SL	Ostatní ambulantní AT/ medicínská léčba	ADP	IVH	Ostatní	CELKEM:	Podíl MČ na projektech (na které je žádost)	Podíl MČ na financování protidrogové politiky	Přiděleno 2015:
MČ	Kč										
PRAHA 3	30 000	20 000						50 000	230 000	415 000	40 000
PRAHA 4		50 000						50 000	30 000	360 000	50 000
PRAHA 5		50 000						50 000	100 000	150 000	50 000
PRAHA 6	50 000							50 000	390 000	2 000 000	50 000
PRAHA 7	35 000	30 000						65 000	20 552	155 576	30 000
PRAHA 8		50 000						50 000	90 000	1 270 000	50 000
PRAHA 9		50 000						50 000	50 000	535 000	50 000
PRAHA 10		15 000		15 000		10 000	10 000	50 000	142 000	162 000	40 000
PRAHA 11	10 000	40 000				17 700		67 700	50 000	0	57 700
PRAHA 12			20 000		20 000	30 000		70 000	0	720 000	50 000
PRAHA 13		38 000				12 000		50 000	600	100 000	50 000
PRAHA 14		38 800				11 200		50 000	26 200	717 100	50 000

PRAHA 15	50 000							50 000	25 000	100 000	35 000
PRAHA 16	62 650							62 650	0	0	10 100
PRAHA 17				50 000				50 000	735 000	1 085 000	50 000
PRAHA 18	50 000							50 000	0	30 000	5 000
PRAHA 20	40 000							40 000	35 000	40 000	40 000
PRAHA 22	50 000							50 000	0	34 000	40 000
CELKEM	377 650	381 800	20 000	65 000	20 000	80 900	10 000	955 350	1 924 352	7 873 676	747 800

3.2 Způsob zajištění financování drogových služeb ze strany městských částí Praha 1-22

MČ Praha 1- 22 mají zřízenu pozici protidrogového koordinátora a vytvářejí vlastní koncepční materiály protidrogové politiky. Jak je uvedeno v předchozích kapitolách, protidrogová koordinátorka HMP spolupracuje s protidrogovými koordinátory těchto MČ, schází se s nimi jedenkrát měsíčně a metodicky jim pomáhá. HMP podporuje realizaci protidrogové politiky na místní úrovni v III. programu přímo a nepřímo podporou primární prevence rizikového chování na školách zřizovaných městskou částí v I. programu dotačního řízení. MČ Praha 1-22 podporují z vlastních rozpočtů typy adiktologických služeb podle potřeb a ve výši, která odpovídá možnostem rozpočtu MČ.

3.3 Analýza finančních potřeb drogových služeb HMP

Analýza finančních potřeb drogových služeb HMP je součástí výše zmiňovaného platného akčního plánu pro rok 2015.

3.4 Rozpočtové výdaje na protidrogovou politiku v kraji

Tabulka 3.4-1: Rozpočtové zdroje kraje na protidrogovou politiku v roce 2015

Rozpočtový zdroj	Popis	Výše výdajů (v Kč) na návykové látky	Výše výdajů (v Kč) na hazardní hraní
<i>Zdravé město Praha 2015 – I. program</i>	Primární prevence rizikového chování - školy	5 500 000	Prevence nelátkových závislostí je součástí primárně preventivních programů
<i>Zdravé město Praha 2015 – II. program</i>	Všechny typy certifikovaných adiktologických služeb – NNO, příspěvkové organizace	38 430 000	Nespecifikováno
<i>Zdravé město Praha 2015 – III. program</i>	Dotace pro městské části Praha 1 – 22 na realizaci protidrogové politiky na místní úrovni	747 800	
<i>Mimo dotační programy</i>	AntiFetFest, příspěvek na certifikace, vzdělávání, konference, semináře; nákup HR materiálu pro pražské služby	1 425 595	
Celkem		46 103 395	

Tabulka 3.4-2: Výdaje z rozpočtu obcí v roce 2015 (Kč)

	Primárně-preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními	Primárně-preventivní programy realizované jinými subjekty	Jiné a nezařazené preventivní programy	Terénní programy	Kontaktní centra	Sloučené programy kontaktních center a terénních programů	Jiné a nezařazené Harm Reduction programy	Ambulantní služby zdravotní	Ambulantní služby sociální
Praha 1	200 000			100 000	200 000			150 000	30 000
Praha 2	300 000	102 000		100 000					60 000
Praha 3	222 131			144 500					
Praha 4		298 950	180 000	150 000					
Praha 5	24 800		4 000	100 000			50 000		
Praha 6	412 300	535 000		10 000				101 000	20 000
Praha 7	24 800	79 150		15 000					
Praha 8	870 000			590 000		82 000			
Praha 9	391 400	8 500	50 000	50 000					
Praha 10	39 000	20 000		113 400	10 000			15 000	
Praha 11	76 600	95 000	20 000	20 000			30 000	20 000	25 000
Praha 12		350 000	210 000	75 000					50 000
Praha 13	8 000	44 800	11 497		15 000		15 000		30 000
Praha 14	505 096			41 200					
Praha 15	10 470	39 100							
Praha 16									
Praha 17								585 000	
Praha 18		30 000							
Praha 19									
Praha 20	44 946	59 080							
Praha 21									
Praha 22	60 000								
	3 189 543	1 661 580	475 497	1 509 100	225 000	82 000	95 000	871 000	215 000

	Jiné a nezařazené ambulantní služby	Lůžkové zdravotní služby	Následná péče ambulantní	Následná péče pobytová	Sociální podniky	Prevence drogové kriminality	Koordinace/výzkum/informace	Jiné nezařazené	CELKEM
Praha 1	100 000	600 000							1 380 000
Praha 2			130 000			68 000		40 000	800 000
Praha 3									366 631
Praha 4								38 500	667 450
Praha 5							5 358		184 158
Praha 6								876 730	1 955 030
Praha 7									118 950
Praha 8			38 000				19 680		1 599 680
Praha 9							1 080	7 637	508 617
Praha 10				12 000			1 930	2 000	213 330
Praha 11									286 600
Praha 12			10 000						695 000
Praha 13					10 000			60 680	194 977
Praha 14							11 200		557 496
Praha 15								20 000	69 570
Praha 16									0
Praha 17									585 000
Praha 18									30 000
Praha 19									0
Praha 20								22 300	126 326
Praha 21									0
Praha 22									60 000
	100 000	600 000	178 000	12 000	10 000	68 000	39 248	1 067 847	10 398 815

Tabulka 3.4-3: Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu (v Kč)

Typ služeb	2014			2015		
	rozpočty		Evropské	rozpočty		Evropské
	krajů	obcí	fondy	krajů	obcí	fondy
Primární prevence*	7 010 000	3 270 631	0	7 960 000	5 326 620	0
Primárně-preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními	5 000 000	2 120 000		5 500 000	3 189 543	0
Primárně-preventivní programy realizované jinými subjekty	2 010 000	1 150 631		2 460 000	1 661 580	0
Jiné a nezařazené preventivní programy		354 762		0	475 497	0
Harm Reduction	11 250 000	1 103 030	0	13 600 000	1 911 100	0
Terénní programy	5 150 000	883 030		5 550 000	1 509 100	0
Kontaktní centra	6 100 000	220 000		6 950 000	225 000	0
Sloučené programy kontaktních center a terénních programů				0	82 000	0
Jiné a nezařazené Harm Reduction programy		18 000		1 100 000	95 000	0
Ambulantní služby	8 050 000	605 000	0	10 800 000	1 186 000	950 400
Ambulantní služby zdravotní	8 050 000	268 000		10 800 000	871 000	950 400
Ambulantní služby sociální**		220 000		0	215 000	0
Jiné a nezařazené ambulantní služby		117 000		0	100 000	0
Preventivní a léčebné služby ve vězení	180 000	0	2 583 600	200 000	0	340 439
Rezidenční služby	5 600 000	300 000	0	6 600 000	600 000	0
Lůžkové zdravotní služby		300 000		800 000	600 000	0
Terapeutické komunity	5 600 000			5 800 000	0	0
Služby následná péče	3 350 000	218 000	1 314 875	3 570 000	190 000	0
Následná péče ambulantní	3 350 000	198 000		970 000	178 000	0
Následná péče pobytová		20 000		2 600 000	12 000	0
Jiné a nezařazené služby následné péče				0	0	0
Sociální podniky	1 150 000	13 000	1 314 875	450 000	10 000	2 426 555
Záchytné stanice a ošetření intoxikovaných osob	12 170 000	0		16 432 064	0	0
Prevence drogové kriminality				0	68 000	0
Koordinace/výzkum/informace	550 000	41 600	154 840	1 450 000	39 248	0
Jiné nezařazené***		1 030 347		1 038 395	1 067 847	0
CELKEM	51 110 000	7 742 470	5 368 190	62 100 459	10 398 815	3 717 394

* Výdaje na nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se do výdajů na protidrogovou politiku nezapočítávají.

** dle zákona 108/2006 Sb.

*** III. program pro MČ - podpora protidrogové politiky na místní úrovni 747 800,-Kč a 290 595,- Kč mimo granty (příspěvek na certifikace, odměny za práci v sekcích, oponentské posudky apod.)

3.5 Další důležité informace / změny proběhlé v r. 2015

V roce 2015 pokračovala emancipace primární prevence rizikového chování, a tak pro rok 2016 bylo také financování projektů NNO v oblasti primární prevence zahrnuto do I. programu.

4 Služby poskytované uživatelům návykových látek, problémovým hráčům a osobám závislostí ohroženým

4.1 Síť služeb pro uživatele drog v HMP

Současná síť adiktologických služeb v hl. m. Praze **je sítí minimální**. Každá ztráta, zánik, ukončení, omezení služby je pro situaci v hl. m. Praze téměř fatální. O tom se Praha přesvědčila v minulosti několikrát při dočasném výpadku služeb a po zániku terénního programu ESET-HELP. Pro efektivní řešení drogové situace v Praze by bylo potřeba vybudovat zejména nové služby, které chybí nebo kapacitně nestačí, a některé služby výrazně rozšířit. Záměr je uveden v akčním plánu i strategických materiálech protidrogové politiky HMP. Snaha však naráží na současnou nemožnost vytipovat vhodné lokality a objekty pro umístění služeb. V tomto směru je potřeba zlepšit komunikaci mezi HMP, MČ, občany, médii, policií a adiktologickými službami.

V následujících přehledech jsou uvedena statistická data z programů, které jsou podporovány z rozpočtu HMP. Získat data v požadovaném rozsahu od organizací, které nežadají o dotace, není možné. Jedná se o AT ordinace a některé příspěvkové organizace MZ. Většina adiktologických organizací je podporována z rozpočtu HMP, a je tedy uvedena ve statistikách.

Certifikace programu je podmínkou přidělení dotace z rozpočtu HMP. Pokud služba nepodléhá povinnosti certifikace, ale je pro protidrogovou prevenci HMP důležitá, je podporována, pak je v přehledech také uvedena.

V současné době Sekce léčby a následné péče při Protidrogové komisi Rady HMP zjišťuje faktický počet lékařů, zabývajících se v HMP léčbou závislostí nebo alespoň preskripcí substitučních látek. První zjištění ukazují, že zdaleka ne všichni lékaři s registrací AT službu praktikují.

Tabulka 4.1-1: Programy primární prevence realizované v r. 2015 (mimo prevence realizované školami a školskými zařízeními)

Název projektu/programu	Realizátor	Cílová skupina	Charakteristika aktivit	Počet akcí/osob	Typ služby *	Certifikát odborné způsobilosti do:
TANDEM	Jules a Jim, z. s.	Třídní kolektivy	Selektivní PP	12 x 5 vstupů	PPRCH, SP	24/14/2/CE platnost do 6. 8. 2019
Prev-Centrum - Programy primární prevence	Prev-Centrum, z. ú.	Žáci 3. - 9. tříd ZŠ Studenti 1. -3. ročníků SŠ	Komplexní služby v oblasti PPRCH	1 483 programů PP (1 program á 45 min) 7 585 dětí	PPRCH VP, SP, IP	1. VP do 28. 2. 2019 2. SP do 28. 2. 2019 3. IP do 18. 4. 2019
Program PROTK	PREVALIS, z.s.	Žáci ZŠ	Blok prevence PPRCH	19/198	PPRCH SP	SP 37/14/2/CE platnost do 8. 1. 2020
Program POROR	PREVALIS, z.s.	Žáci ZŠ	Skupina osobnostního růstu	2/44	PPRCH SP	SP 37/14/2/CE platnost do 8. 1. 2020
PROSPE	PROSPE	Žáci a studenti MŠ, ZŠ, SŠ	Bloky primární prevence	85/1368	PPRCH VP	VP, platnost do 28. 2. 2019
PROSPE	PROSPE	Žáci a studenti ZŠ, SŠ	Bloky primární prevence	44/430	PPRCH SP	SP, platnost do 28. 2. 2019
Krok k prevenci	Proxima Sociale o.p.s.	Žáci 3. až 9. tříd základních škol a studenti víceletých gymnázií v Praze	Dlouhodobý kontinuální program realizovaný prostřednictvím dvou nebo tříhodinových interaktivních bloků v jednotlivých třídních kolektivech.	Realizováno 191 dvouhodinových a 157 tříhodinových bloků (1 hodina = 45 minut, tedy 1 vyučovací hodina) pro 4225 žáků	PPRCH VP	Programy školské všeobecné primární prevence - platnost do 6. 8. 2019
Selektivní prevence Proxima Sociale	Proxima Sociale o.p.s	Třídní kolektivy 4. až 9. tříd základních škol, kde mají narušené třídní klima (vyskytuje se agrese, počátky šikanování atd.).	Navazuje na programy Primární prevence. Je realizovaný prostřednictvím tříhodinových, čtyřhodinových nebo pětihodinových bloků (vždy ale dohromady 10 hodin), které jsou interaktivní.	Realizovány 2 tříhodinové bloky, 1 čtyřhodinový a 23 pětihodinových bloků (1 hodina = 45 minut, tedy 1 vyučovací hodina) pro 263 žáků.	PPRCH SP	Program školské selektivní primární prevence - platnost do 6. 8. 2019
Komplexní program primární prevence	Život bez závislosti z.s.	Žáci I. a II. stupně ZŠ a gymnázií, studenti SŠ na území HMP	Programy primární prevence rizikového chování využívající aktivní zapojení žáků, tematicky	Počet zapojených žáků: 11 120 Počet zapojených pedagogů: 670	PPRCH VP	Certifikát 25/14/1/CE platnost do 6. 8. 2019

			zaměřené dle specifikace cílové populace a aktuálních potřeb PPRCH jednotlivých tříd.			
Odborná asistence při řešení krizových situací v rámci výskytu SPJ ve školním prostředí	Život bez závislosti z.s.	Pedagogové a žáci škol, kde se vyskytne krizová situace. (ve výjimečných případech také rodiče žáků)	Program je zaměřen na pomoc školám při řešení neočekávaných krizových situací, které je potřeba řešit neprodleně po jejich výskytu.	Počet zapojených žáků: 354 Počet zapojených pedagogů: 130	PPRCH SP	Certifikát 25/14/2/CE platnost do 6. 8. 2019
Pobavme se o alkoholu	SANANIM z. ú. Drogové informační centrum	II. stupeň ZŠ	Besedy se žáky	588/11902	PPRCH VP	Nepodléhá povinnosti certifikace

* PPRCH – primární prevence rizikového chování dětí a mládeže, VP – všeobecná prevence, SP – selektivní prevence, IP – indikovaná prevence

Zhodnocení sítě služeb v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže (dále jen PPRCH)

V rámci protidrogové politiky HMP je dlouhodobě, od roku 2003, podporována PPRCH. Programy realizované na školách zajišťují specializované organizace nebo samotné školy, kde garantem odpovídající kvality PPRCH aktivit je školní metodik prevence s odborným výcvikem.

V roce 2014 zavedlo MŠMT certifikace odborné způsobilosti také pro tuto oblast. HMP má podmínku certifikace programů, které realizují organizace, ve všech dotačních řízeních. Spolu se zavedením certifikací se rozvíjí selektivní a indikovaná primární prevence.

HMP má dostatečně zpracovanou koncepci a akční plán PPRCH. Význačným plusem je činnost Pražského centra primární prevence, které vzniklo v roce 2008 jako odborné metodické pracoviště zaměřené na oblast primární prevence rizikového chování na území HMP a od roku 2010 je jedním z oddělení Centra sociálních služeb Praha. Odborné propojení s úřadem je zajištěno mimo jiné členstvím vedoucího centra Mgr. Jana Žufníčka v Protidrogové komisi Rady HMP.

Tabulka 4.1-2: Služby v oblasti snižování rizik poskytované v r. 2015

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily /z toho UD	Počet kontaktů ⁷	Počet výměn ⁸	Počet vydaných injekčních stříkaček	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
NO BIOHAZARD – terénní program pro uživatele nealkoholových drog v hl. m. Praze	PROGRESSIVE o.p.s.	TP	Rodiče a osoby blízké uživatelům drog, odborná veřejnost	1995/1197	13 956	13 141	102 724	Praha	Certifikát TP platnost do 1/2016
STAGE 5 – kontaktní a poradenské centrum závislostí v hl. m. Praze	PROGRESSIVE o.p.s.	KPS	Problémoví uživatelé drog (PUD), drogoví experimentátoři	921/875	12 790	9 183	303 111	Praha	Certifikát KPS platnost do 2. 9. 2016
TERÉNNÍ PROGRAMY	SANANIM z. ú.	TP	Aktivní uživatelé (PUD)	3132/3132	30011	21514	403 747	Praha	Certifikát TP 433/15 platnost do10.11. 2019
TERÉNNÍ PROGRAM 2 - pro specifické skupiny	SANANIM z. ú.	TP	Aktivní uživatelé - Romové, rusky mluvící, s duálními diagnózami.	469/469	4389	3797	44153	Praha	Certifikát TP 301/2012; platnost do 4. 12. 2016
KONTAKTNÍ CENTRUM	SANANIM z. ú.	KPS	PUD	3281/3145	38379	29124	1197801	Praha	Certifikát KPS 432/2015; platnost do 27. 6. 2015
Terénní program sociálních asistentů Streetwork	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	TP	PUD	1 249	34 135	23 008	255 499	Praha	Certifikát TP, platnost do 5. 11. 2017

⁷ Kontakt: Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace, nebo poradenství - včetně skupinového. Příjem telefonického hovoru není kontakt.

⁸ Výměna: Kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.

Nízkoprahové středisko DROP IN, o.p.s.	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s	KPS	PUD, osoby blízké uživatelům návykových látek	1 446/1 321	12 823	8 156	172 400	Praha	KPS, platnost do 2. 9. 2016
--	--	-----	---	-------------	--------	-------	---------	-------	-----------------------------

* TP – terénní programy, KPS – kontaktní a poradenská centra, KPS a TP – sloučené programy

Doplnění údajů v tabulce:

PROGRESSIVE o.p.s.

STAGE 5: Údaj je počet osob, které je možné identifikovat pomocí jejich osobních kódů. Celkový počet klientů je ještě o 28 % větší.

NO BIOHAZARD (NB): Údaj je počet osob, které je možné identifikovat pomocí jejich osobních kódů. Z průzkumu vyplynulo, že zhruba 40 % klientů NB nemá kód.

Zhodnocení sítě služeb v oblasti HR služeb

V HMP jsou v současnosti tři kontaktní a poradenská centra a čtyři terénní programy. Jednoznačně se ukazuje, že služby jsou přetížené a velmi obtížně zvládají nápor klientů. Terénní programy se rozšířily i do dalších MČ. Organizace nemají dostatek terénních pracovníků, protože jejich nabírání znamená i potřebu navýšení finančních prostředků. Počet terénních pracovníků by měl odpovídat potřebám kvalitně vykonávané terénní práce, tedy mít dostatek času a prostoru pro skutečně účelné poradenství, referenci klienta do kontaktního centra a základní zdravotní ošetření. Je smutné, když se terénní práce, právě z důvodu nedostatku terénních pracovníků, musí omezit na výměnu injekčního materiálu, což je sice základní služba terénních programů, ale měly by být poskytovány i další služby.

Na činnost terénních pracovníků by v ideálním případě měla navazovat služba v kontaktním a poradenském středisku (nízkoprahová střediska, kontaktní centra), která je případným dalším stupněm v procesu pozdější léčby osob závislých na návykových látkách. V HMP jsou taková střediska pouze tři. Z porovnání počtu osob závislých na návykových látkách v HMP s kapacitními možnostmi těchto tří center jednoznačně vyplývá potřeba zřízení několika dalších zařízení tohoto typu. Tato služba má svá specifika a není možné určovat potřebnou kapacitu podle pořadníků čekajících klientů. Z praxe vyplývá, že takové „pořadníky“ nemohou existovat. Klient, který se do střediska nedostane, se vrací zpět na ulici a v lepším případě je opět zachycen v terénních programech.⁹

Poznatky z praxe, analýzy situace ukazují jednoznačně, že je potřeba rozšířit síť kontaktních a poradenských center a posílit personálně terénní programy.

⁹ Akční plán protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 až 2016

Statistická data 2015

Terénní programy

DATA		rok 2015			
		stříkačky		kontakty**	klienti***
organizace	program	výměna*	vydané	kontakty**	klienti***
Progressive, o.p.s.	No Biohazard - terénní program pro uživatele nealkoholových drog v hl. m. Praze	13 141	102 724	13 956	1 197
SANANIM z.ú.	Terénní programy	21 514	403 747	30 011	3 132
SANANIM z.ú.	Terénní programy SANANIM	3 797	44 153	4 389	469
Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	Terénní program sociálních asistentů-Streetwork	23 008	255 499	34 135	1 249
		61 460	806 123	82 491	6 047

Kontaktní a poradenská střediska

DATA		rok 2015			
		stříkačky		kontakty**	klienti***
organizace	program	výměna*	vydané	kontakty**	klienti***
Progressive, o.p.s.	Stage 5 - kontaktní a poradenské centrum závislostí v hl. m. Praze	9 183	303 111	12 790	875
SANANIM z.ú.	Kontaktní centrum SANANIM	29 124	1 197 801	38 379	3 145
Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	Nízkoprahové středisko DROP IN o.p.s.	8 156	172 400	12 823	1 321
		46 463	1 673 312	63 992	5 341

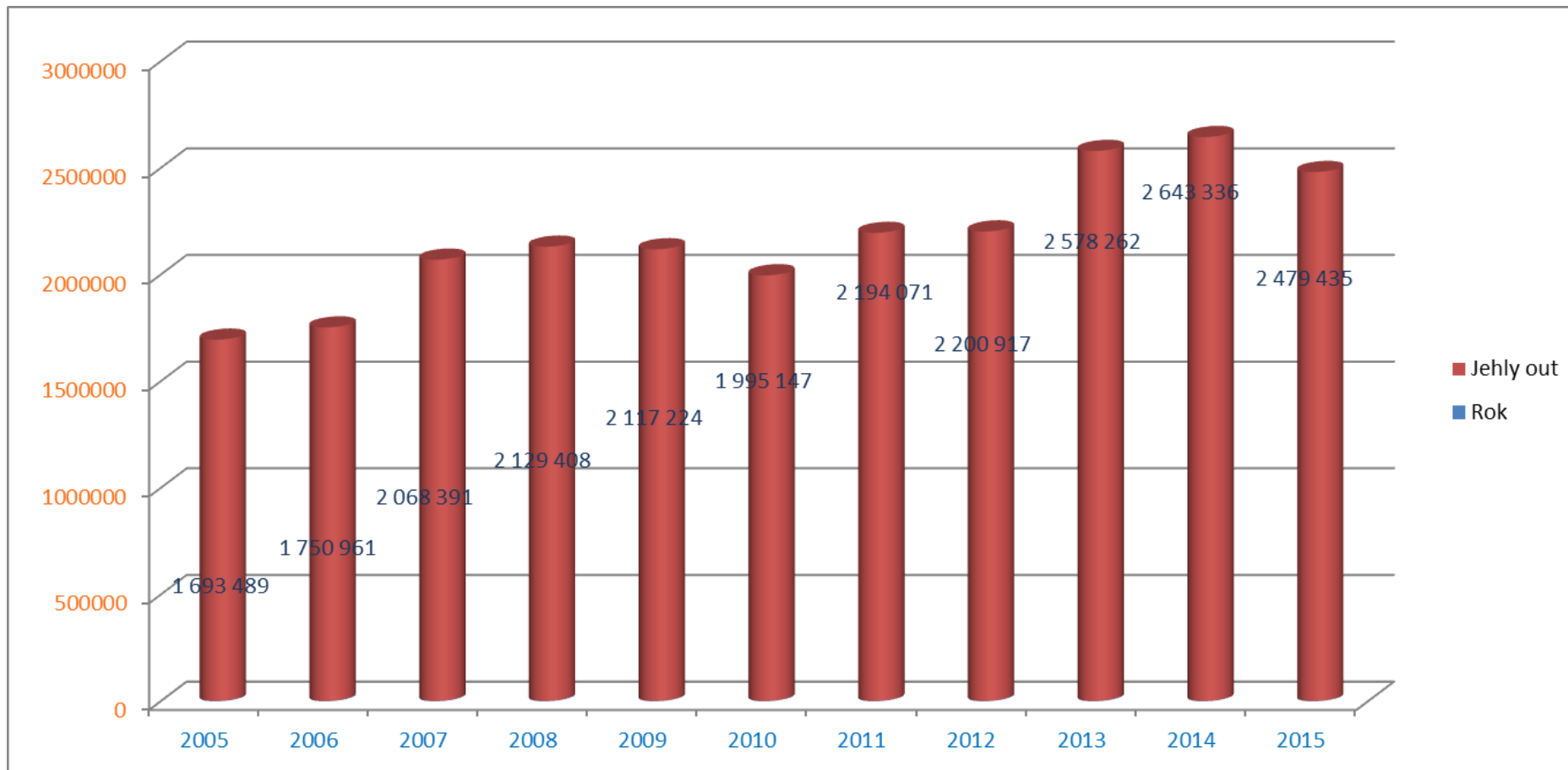
DATA		rok 2015			
		stříkačky		kontakty**	klienti***
Terénní programy a Kontaktní a poradenská		výměna*	vydané	kontakty**	klienti***
CELKEM:		107 923	2 479 435	146 483	11 388

*Výměna: Kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.

** Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby,

*** Počet jednotlivců

Graf vývoje výměnných programů v HR službách v HMP od roku 2005

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Jehly out	1 693 489	1 750 961	2 068 391	2 129 408	2 117 224	1 995 147	2 194 071	2 200 917	2 578 262	2 643 336	2 479 435

Tabulka 4.1-3: Služby v oblasti ambulantní léčby v r. 2015

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ¹⁰	Počet osob, které služby využily	Počet nově evidovaných žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Terapie závislých osob a jejich rodin	Anima-terapie, o.s.	AL	Závislé osoby, blízké osoby závislých a rodinní příslušníci		459	191	Praha a okolí	AL platnost do 17. 9. 2018
ALKO-STOP	Centrum Alma, o.p.s.	AL	Uživatelé alkoholu a závislí				Praha, Středočeský kraj	AL platnost do 24. 11. 2017
Prev-Centrum – ambulantní léčba	Prev-Centrum, z.ú.	AL	Děti a mladiství – závislost na návykových látkách; jiné formy závislostního chování; rodiny, rodiče, další rodinní příslušníci	80	291	115	Praha, Středočeský kraj	AL platnost do 28. 1. 2020
CADAS - specializované ambulantní služby	SANANIM z. ú.	SL, AL	Závislí, závislí na opiátech, duální dg.	250	346	89	Praha	AL 435/2015; platnost do 10. 11. 2019; SL 436/2015; do 10. 11. 2019
Denní stacionář – psychoterapeutické centrum	SANANIM z. ú.	AL	Experimentátoři, závislí, matky s dětmi	38	626	247	Praha	SP 434/2015; platnost do 10. 11. 2016

¹⁰ Kapacita: Uvádí se u těch služeb, kde je to relevantní. Kapacita znamená, pro kolik klientů současně je program maximálně určen; počet míst v zařízení/programu.

Poradna pro rodiče SANANIM	SANANIM z. ú.	AL	Rodiče a blízcí uživatelů, uživatelé	60	308	37	Praha	AL 404/2014; platnost do 16. 10. 2018
Centrum pro rodinu – Integrace rodiny AL	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	AL	Uživatelé návykových látek, jejich rodinní příslušníci, gambleři, osoby s PPP, matky uživatelky	200	174	121	Praha, středočeský kraj	AL platnost do 8. 10. 2018
Centrum metadonové substituce I.	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	SL	Osoby závislé na opiátech	135	170	38	Praha, Středočeský kraj	SL č.446/2015 28. 1. 2016 Platný do 28. 1. 2020
Centrum metadonové substituce II.	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	SL	Osoby závislé na opiátech	80	135	12	Praha, Středočeský kraj	SL č.446/2015 28. 1. 2016 Platný do 28. 1. 2020
Centrum metadonové substituce III.	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	SL	Osoby závislé na opiátech	40	37	4	Praha, Středočeský kraj	SL č.446/2015 28. 1. 2016 Platný do 28. 1. 2020
ALKO ambulance	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	AL	Uživatelé návykových látek	400	358	127	Praha, Středočeský kraj	AL platnost do 30. 12. 2016
TOXI ambulance	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	AL	Uživatelé návykových látek	350	346	120	Praha, Středočeský kraj	AL platnost do 29. 12. 2016

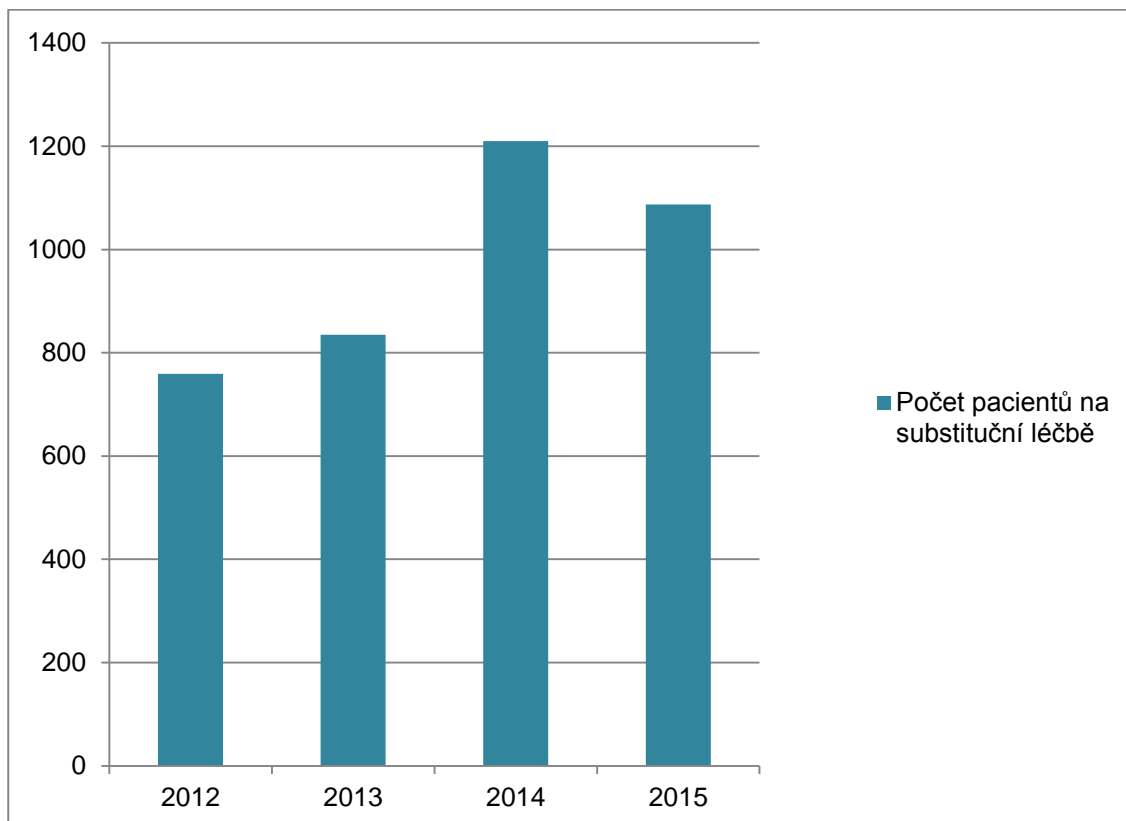
Středisko pro psychoterapii a rodinnou terapii	Všeobecná fakulní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	AL	18+, závislí a jejich rodinní příslušníci	350	225	113	Praha, Středočeský kraj	AL; platnost do 28. 12. 2016
Adiktologická ambulance pro děti a dorost	Všeobecná fakulní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	AL	0-18, děti a dorost	80	132	106	Praha, Středočeský kraj	AL; platnost do roku 2019
Centrum substituční léčby	Všeobecná fakulní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	AL	18+, závislí	70	93	33	Praha, Středočeský kraj	SL; platnost do 30. 11. 2016
AT linka a AT poradna	Centrum sociálně zdravotních služeb Praha 17	AL	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách; osoby v krizi; osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy.	30 - skupina	179	69	Praha	Ne Registrace na MHMP jako odborné sociální poradenství Registr. číslo: 1072525

* AL – ambulantní léčba, SL – substituční léčba, SP – stacionární program,

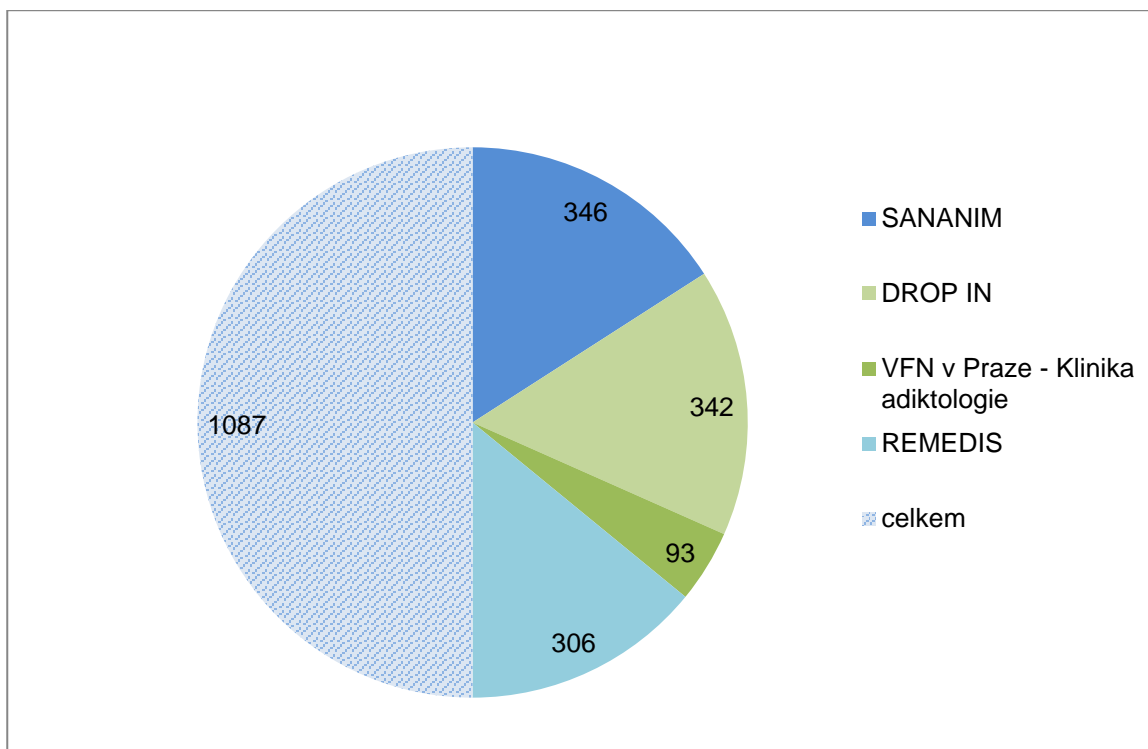
Doplnění údajů v tabulce:

Stejně jako v případě kontaktních center jsou i substituční služby v HMP silně poddimenzované. Potřeba dalších substitučních center s malou kapacitou je velká. HMP se v roce 2015 přidalo k iniciativě poslankyň Maxové a Pastuchové k omezení preskripce substitučních látek, a tak zabránění jejich úniku na černý trh a k nelegálnímu obchodování s nimi. Také v tomto případě je potřeba dělat uvážlivé kroky, protože výpadek substitučních látek se velmi rychle projeví na drogové scéně, zejména zvýšenou poptávkou po heroinu, který se prodává v neznámé kvalitě a mnohdy i s nebezpečnými příměsemi. Zvyšují se tak rizika zdravotní (morbidity, mortalita) i bezpečnostní. HMP má špatné zkušenosti se změnou dostupnosti substitučních látek v roce 2013.

Substituční léčba v HMP v letech 2012 – 2015 v datech¹¹

Počet pacientů v substituční léčbě v HMP podle poskytovatele v roce 2015

¹¹ Zdroj: Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky HMP a maturitní práce Karolíny Havlíkové 2016 „Adiktologické služby se zaměřením na substituční léčbu na území HMP“

2012	SANANIM z. ú.	384
	Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	277
	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze - Klinika adiktologie I. LF UK	98
	Celkem	759
2013	SANANIM z. ú.	441
	Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	284
	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze - Klinika adiktologie I. LF UK	110
	Celkem	835
2014	SANANIM z. ú.	430
	Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	341
	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze - Klinika adiktologie I. LF UK	73
	REMEDIS, s. r. o.	366
	Celkem	1210
2015	SANANIM z. ú.	346
	Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	342
	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze - Klinika adiktologie I. LF UK	93
	REMEDIS, s. r. o.	306
	Celkem	1087

Tabulka 4.1-4: Služby v oblasti rezidenční léčby v r. 2014

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ¹²	Počet osob, které služby využily	Počet nově evidovaných žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Terapeutická komunita Karlov	SANANIM z. ú.	RPTK	Mladiství uživatelé, matky s dětmi, rodiče	31	110	64	ČR	RPTK 442/2015 platnost do 10. 11. 2019
Terapeutická komunita Němčice	SANANIM z. ú.	RPTK	Dlouhodobí uživatelé, rodiče	20	61	22	ČR	RPTK 441/2015; platnost do 10. 11. 2019
Detoxifikační jednotka	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	DXT	18+, závislí	12	391		Praha, středočeský kraj	DXT; platnost do 29. 11. 2016
Lůžkové oddělení muži	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	LZS	18+, závislí	24	151	139	Praha, středočeský kraj	ÚL; platnost do 6. 12. 2016
Lůžkové oddělení ženy	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (Klinika adiktologie)	LZS	18+, závislí	28	303	80	Praha, středočeský kraj	UL; platnost do 7. 12. 2016
Dětské a dorostové detoxifikační centrum	Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze	DXT	Uživatelé návykových látek – děti a dorost	14	N	N	Praha, ČR	DXT 377/2014 platnost do 6. 11. 2018

DXT – detoxifikace, LZS – lůžkové zdravotní služby, RPTK – terapeutické komunity, ÚL – ústavní léčba

¹² Kapacita - pro kolik klientů současně je program maximálně určen; počet míst v zařízení/programu.

Tabulka 4.1-5: Služby v oblasti následné péče v r. 2015

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ¹³	Počet osob, které služby využily	Počet nově evidovaných žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Doléčovací centrum pro matky s dětmi	SANANIM z. ú.	ADP	Uživatelé návykových látek po léčbě - matky s dětmi	44	44	7	ČR	ADP 359/2013; platnost do 14. 11. 2017
Doléčovací centrum s chráněnými byty a chráněnou dílnou	SANANIM z. ú.	ADP	Uživatelé návykových látek po léčbě	50 osob 15 lůžek	171	64	ČR	ADP 440/2015; platnost do 10. 11. 2019
Centrum následné péče	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	ADP	Bývalí uživatelé drog (BUD); rodiče (R); partneři	54	120	52	Praha, střeďočeký kraj	ADP; platnost do 7. 2. 2016

*ambulanti – následná péče ambulantní, pobytová – následná péče pobytová, jiné

¹³ Kapacita - pro kolik klientů současně je program maximálně určen; počet míst v zařízení/programu.

Tabulka 4.1-6: Ostatní specializované programy v r. 2015
Certifikace – projekty nepodléhající povinnosti certifikace

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ¹⁴	Počet osob, které služby využily	Počet nově evidovaných žádostí	Územní působnost, spádovost
Právní poradna A.N.O.	A.N.O.- Asociace nestátních organizací	IVH	Bývalí i aktuální uživatelé, jejich blízcí, pracovníci adiktologických služeb	2	423	239	ČR
Síťování a rozvoj spolupráce v oblasti systému prevence a léčby drogových závislostí	A.N.O.- Asociace nestátních organizací	IVH	Poskytovatelé služeb prevence a léčby drogových závislostí z řad NNO				ČR
COKUZ - práce s uživateli drog ve vazbách	SANANIM z. ú.	SV	Uživatelé drog v konfliktu se zákonem	50	468	N	Praha
Drogové informační centrum	SANANIM z. ú.	IVH	Veřejnost, experimentátoři, uživatelé		144 895		ČR
Pracovní a sociální agentura SANANIM	SANANIM z. ú.	SP	Bývalí uživatelé návykových látek	20	106	56	Praha
Tvoje Šance	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.	SP	Stabilizovaní dlouhodobí uživatelé návykových látek	50	40	25	Praha
Protialkoholní záchytná stanice Praha	Městská poliklinika Praha	PZS	Uživatelé alkoholu v akutním stavu	22	5 464		Praha

* služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.

¹⁴ Kapacita - pro kolik klientů současně je program maximálně určen; počet míst v zařízení/programu.

Doplnění údajů v tabulce:

Vzhledem k charakteru služby není možné některé údaje uvést.

Protialkoholní záchytná stanice Praha

Městská poliklinika Praha – příspěvková organizace HMP - začala provozovat Protialkoholní záchytnou stanici Praha (PZSP) od 1. 1. 2013, a to na základě usnesení Zastupitelstva HMP č. 19/42 ze dne 20. 9. 2012. Budova je dislokována pod areálem Nemocnice Na Bulovce, v ulici Bulovka, Praha 8. V době převzetí provozovala PZSP celkem 16 lůžek, z toho 2 lůžka JIP. V současnosti provozuje celkem 22 lůžek, z toho 19 standardních, 1 lůžko s kurty v oddělené místnosti pro zvláště agresivní pacienty (běžně se nepoužívá), 2 lůžka v pokoji s možností rozšířené lékařské péče (JIP - se nevyužívají běžně, jen v případě selhávání vitálních funkcí).

Celkový počet hospitalizovaných v roce 2015 byl 5 464 klientů (2014 – 5 294; 2013 – 5 012). Někteří klienti jsou v rámci jednoho měsíce hospitalizováni opakovaně. Lůžková obloženost byla v roce 2015 73 %.

K hospitalizaci jsou přijímáni klienti na základě indikačního rozhodnutí sloužícího lékaře. Důvodem hospitalizace není prostý fakt, že je klient na PZSP přivezen Městskou policií hl. m. Prahy, zdravotnickou záchranou službou apod. Důvody k přijetí jsou čistě medicínské, nikoliv jiné, jako např. suplování sociální služby, psychiatrické lůžkové péče nebo u klientů, jimž hrozí jiné závažné zdravotní riziko suplování akutní odborné lékařské péče.

Cena za jednu hospitalizaci je stanovena na 1950 Kč a je vypočítána z reálných nákladů na 1 hospitalizaci. Pohledávky jsou zejména za klienty bez domova (bez prostředků) a také za zahraniční klienty, kde je vymáhání velice problematické, až nereálné. Na zlepšení výběru plateb za PZSP se pracuje, nicméně struktura klientů, kteří jsou na PZSP hospitalizováni, i do budoucna vytváří předpoklad, že větší část z nich za pobyt na PZSP nezaplatí.

Koncepce protialkoholních stanic, vypracovaná ve druhé polovině minulého století, je poměrně unikátní projekt. Jejich provoz upravuje § 17 zákona 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, a řada dalších právních předpisů platných pro zdravotnická zařízení.

Zdroj: Městská poliklinika Praha – www.prahamp.cz

4.1 Evaluace efektivity sítě služeb

Evaluace efektivity služeb je průběžně prováděna v rámci dotačních řízení a při hodnocení akčního plánu protidrogové politiky HMP.

5 Různé - další údaje

5.1 Přehled adiktologických služeb v HMP¹⁵

* Stupeň zatížení pro MČ

Organizace	Program	Typ služeb	Adresa	*	Internetové stránky
A.N.O. - Asociace nestátních organizací	Sídlo organizace		Karolíny Světlé 18/286, 110 00 Praha 1	0	www.asociace.org
	Právní poradna A.N.O.	IVH	Koněvova 95 130 00 Praha 3 - Žižkov	1	
Anima - terapie, o.s.	Terapie osob závislých na návykových látkách a jejich rodin	PP, AL	Apolinářská 4a, 128 00 Praha 2	1	www.anima-os.cz
Centrum Alma	Centrum služeb následné péče ALMA	ADP	Přístavní 40, 170 00 Praha 7	1	www.centrum-alma.cz
	ALKO-STOP	AL		1	
	Programy primární prevence	PP		0	
Fakultní nemocnice v Motole	Centrum pro léčbu uživatelů drog	AL	Fakultní nemocnice v Motole V Úvalu 84 150 06 Praha 5	2	http://www.fnmotol.cz/kliniky-a-oddeleni/cast-pro-dospELE/oddeleni-infekcni/centrum-pro-lecBU-uzivateLU-drog/
Český adiktologický institut	AT konference	IVH	Apolinářská 4, 120 000 Praha 2	0	www.snncls.cz/cesky-adiktologicky-institut/
Denní psychoterapeutické sanatorium "Ondřejov" s.r.o.	Oddělení pro léčbu závislostí	AL	Klánova 62, 140 00 Praha 4 - Hodkovičky	2	www.ondrejov.cz ; www.capz.cz
Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze	Dětské a dorostové detoxikační centrum	AL	Vlašská 36, 110 00 Praha 1	2	www.nmskb.cz
Magdaléna, o.p.s.	Terapeutická komunita Magdaléna	RPTK	Včelník, 252 10 Mníšek pod Brdy	0	www.magdalena-ops.cz
	Ambulantní doléčovací program	ADP	Pod Vyšehradem 1, 140 00 Praha 4 - Podolí	1	

¹⁵ Zdroj: Protidrogová politika hlavního města Prahy na období 2014 až 2016

Organizace	Program	Typ služeb	Adresa	*	Internetové stránky
Městská poliklinika Praha	<i>Sídlo organizace</i>		Spálená 12, 110 00 Praha 1,		www.prahamp.cz
	Protialkoholní záchytná stanice	Jiné	Budínova 8 180 00 Praha 8,	2	
Prev-Centrum	Programy primární prevence	PP	Meziškolská 1120/2, 169 00 Praha 6	0	www.prevcentrum.cz
	Ambulantní léčba	AL		3	
PROGRESSIVE, o.p.s.	No Biohazard - terénní program pro uživatele nealkoholových drog v hl. m. Praze	TP	Janáčkovo nábřeží 43, 150 00 Praha 5	0	www.progressive-os.cz
	Stage 5 - kontaktní a poradenské centrum závislostí v hl. m. Praze	KPS	Mahenova 4, 150 00 Praha 5	3	
PROSPE	PROgram SPECifické protidrogové primární prevence	PP	Biskupcova 39, 130 00 Praha 3	0	www.prospe.cz
Proxima Sociale o.p.s.	Krok k prevenci	PP	Rakovského 3138, 143 Praha 12	0	www.proximasociale.cz
Psychiatrická nemocnice Bohnice					www.plbohnice.cz
Pavilon AT: 7, 8	Léčba závislostí na návykových látkách - ženy	AL, ADP	Ústavní 91, 182 00 Praha 8	2	
Pavilon AT: 18, 31, 35	Léčba závislostí na návykových látkách - muži	AL, ADP		2	
Pavilon 17	Ochranná léčba protialkoholní, protitoxikomanické příjmové oddělení	AL		2	
Remedis, s.r.o.	Adiktologická služba - substitute	AL	Vladimírova 10, 140 00 Praha 4	3	www.remedis.cz
SANANIM z.ú.	<i>Sídlo organizace</i>		Ovčí hájek 2549/64A, 158 00 Praha 13		www.sananim.cz
	Poradna pro rodiče SANANIM	IVH	Žitná 1574/51, 110 00 Praha 1	0	
	Terénní programy	TP	Sokolská 26 120 00 Praha 2	0	
	TERÉNNÍ PROGRAM 2 - pro specifické skupiny	TP		0	
	Kontaktní centrum SANANIM	KPS	Na Skalce 819/15, 150 00 Praha 5	4	
	Terapeutická komunita Karlov	RPTK	Karlov 3, 398 04 Smetanova Lhota	0	

Organizace	Program	Typ služeb	Adresa	*	Internetové stránky
SANANIM z.ú.	Terapeutická komunita Němčice	RPTK	Heřmaň 36, 398 11 Heřmaň (okr. Písek)	0	
	Denní stacionář - psychoterapeutické centrum	AL	Janovského 26, 170 00 Praha 7	3	
	CADAS - Centrum ambulantní detoxifikace a substituce	AL	Spálená 12, 110 00 Praha 1	2	
	COKUZ - práce s uživateli drog ve vazbách	SV	Jugoslávská 662/27, 120 00 Praha 2	0	
	Doléčovací centrum s chráněnými byty a chráněnou dílnou	ADP	Ovčí hájek 2549/64A, 158 00 Praha 13	1	
	Doléčovací centrum pro matky s dětmi	ADP		1	
	Drogové informační centrum	IVH	Ovčí hájek 2549/64A, 158 00 Praha 13	0	
	Pracovní a sociální agentura	Jiné	Štítného 710/30, 130 00 Praha 3	1	
	Adiktologická ambulance SANANIM		Žitná 1574/51, 110 00 Praha 1		
Sdružení SCAN	Mezinárodní konference "Primární prevence rizikového chování"	IVH	Lamačova 862/26, 152 00 Praha 5	0	www.scan-zs.cz
	Časopis Adiktologie	IVH		0	
Středisko prevence a léčby drogových závislostí - DROP IN, o.p.s.	<i>Sídlo organizace</i>		Karolíny Světlé 18/286, 110 00 Praha 1		www.dropin.cz
	Centrum pro rodinu - Integrace rodiny	AL	Litevská 8, 101 00 Praha 10	1	
	Terénní program sociálních asistentů-Streetwork	TP	Jeseniova 89, 130 00 Praha 3	0	
	Centrum metadonové substituce a ambulantní detoxifikace Praha 1, DROP IN, o.p.s.	AL	Budínova 2, 180 00 Praha 8	4	
	Centrum metadonové substituce Praha 2 DROP IN, o.p.s.	AL	Španělská 8, 120 00 Praha 2	3	
	Nízkoprahové středisko DROP IN, o.p.s.	KPS	Karolíny Světlé 18/286, 110 00 Praha 1	4	
	Tvoje šance DROP IN, o.p.s.	Jiné	Horní Počernice, Praha 20	1	
	Centrum následné péče	ADP	Kobrova 10, 150 00 Praha 5	1	

Organizace	Program	Typ služeb	Adresa	*	Internetové stránky
Therapia Viva s.r.o.	Psychiatrická ordinace	SL	Erbenova 193/7, 150 00 Praha 5	4	
VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE	Klinika adiktologie VFN Praha 2	E, AL, IVH, PP, MS	VFN Praha 2, U Nemocnice 2, 128 00 Praha 2	0	
	Oddělení pro léčbu závislostí	AL	Apolinářská 4a, 128 00 Praha 2	2	
	Metadonová substituční léčba v Apolináři v letech 2014-2017	SL		2	
	Ambulance dětské a dorostové adiktologie	AL		1	
Život bez závislosti	Komplexní program primární prevence	PP	K Výtopně 1224, 156 00 Praha 5 – Zbraslav	0	www.zivot-bez-zavislosti.cz
	Odborná asistence při řešení krizových situací v rámci výskytu SPJ ve školním prostředí	PP		0	

Stupeň zatížení pro MČ:	0	Programy, které na sebe neváží UD (kanceláře organizací, zázemí TP, vzdělávací střediska, primární prevence apod.)
	1	Doléčovací programy; práce s rodinami závislých; poradenské služby
	2	Adiktologické služby v rámci zdravotnických zařízení
	3	Denní stacionář; kontaktní a substituční centra s vyšším prahem
	4	Kontaktní a substituční centra s nízkým prahem

Link na internetovou prezentaci kraje věnovanou drogám

http://www.praha.eu/jnp/cz/home/maqistrat/odbory_mhmp/protidrogova_politika/index.html

Nová adiktologická služba na MČ Praha 12

Rada MČ Praha 12 vyjádřila souhlas se zřízením **Adiktologického centra**, které by podle původního záměru měla provozovat organizace Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.

Společným záměrem MČ P12 a Střediska prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s. je nabídka těchto konkrétních ambulantních adiktologických služeb:

1. Primární prevence
2. AT ordinace
3. Adiktologická ambulance
4. Metadonová ordinace II. stupně

MČ P12 vstřícně zareagovala na žádost o spolupráci hl. m. Prahy s MČ k navýšení kapacit služeb pro osoby se závislostmi a osoby bez přístřeší.

Dlouhodobě se nedaří získat prostory pro rozvojové a rozšiřující projekty v oblasti adiktologické péče tak, aby mohly být naplněny potřeby hlavního města Prahy v oblasti rozvoje adiktologických služeb, a naplněny tak cíle akčního plánu.

Provoz služby bude zahájen po ukončení nutné rekonstrukce vybrané budovy.

Organizace, které požádaly o spolupráci v HMP

Teen Challenge¹⁶

Jsme křesťanskou organizací, která se snaží pomoci druhým lidem nalézt cestu ven z drog, alkoholu nebo nejlépe se na tuto cestu vůbec nevydat. Nejsme poskytovatelé sociálních služeb. Jsme zařízení, které poskytuje hlavně duchovní a edukativní služby. Ženy a muže v našich programech učíme a vedeme k samostatnosti a zodpovědnosti. Jejich nový přístup k životu se stává řešením starých potíží, jako jsou např. dluhy, soudy, návrat rodičovských práv, zdravotní a sociální potřeby a především obnovení rodinných vztahů.

Program

Ve středisku se ženy, matky s dětmi a muži učí získávat zdravé postoje, které jim v budoucnu dovolí plnou abstinenci a spokojený život. Absolvují edukativní programy, prohlubují si pracovní návyky, učí se smysluplně trávit volný čas, budovat vztahy s druhými lidmi a postupně se připravují na vstup do společnosti. V současné době máme středisko pro ženy a matky s dětmi v Poštovicích s kapacitou 14 lůžek, středisko pro muže v Poštovicích s kapacitou 32 lůžek a středisko pro muže ve Šluknově s kapacitou 18 lůžek. Pobyť ve středisku trvá 12 až 18 měsíců.

Re-enter program: Pokud je to nutné, zajišťujeme ženám a mužům, kteří dokončí program, bydlení pro to, aby si mohli hledat práci a postupně se začleňovat do společnosti.

Anonymní alkoholici¹⁷

Alkoholismus je nemoc. Trpí jí jak samotný konzument, tak i jeho okolí. My, jakožto alkoholici, známe jak život v otroctví alkoholu a bezmoc nad svým stavem, tak teď, když jsme střízliví, i naději, že jde žít bez vlivu alkoholu, a to spokojeně a naplněně.

Jsme společenství žen a mužů, kteří spolu sdílejí své zkušenosti, sílu a naději, že dovedou vyřešit svůj společný problém a pomoci ostatním k uzdravení z alkoholizmu.

---

¹⁶ Informace organizace Teen Challenge

¹⁷ Informace organizace Anonymní alkoholici

Jediným požadavkem pro členství v AA je upřímná touha přestat pít. Nemáme žádné povinné poplatky ani vstupné, jsme soběstační díky vlastním dobrovolným příspěvkům.

Anonymní alkoholici nejsou spojeni s žádnou sektou, církví, politikou, institucí či jinou organizací. Nepřejeme zaplést se do jakékoli rozepře, neodporujeme, ale ani nepodporujeme žádné vnější programy. Naším prvotním účelem je zůstat střízliví a pomáhat ostatním alkoholikům střízlivosti dosahovat.

Vzájemným sdílením svých zkušeností se snažíme dosáhnout denní úlevy od alkoholu. Slibů, že se už nikdy nenapijeme, jsme dali nesčetně. Teď je našim cílem dnešní den a přítomný okamžik, na který jsme se nikdy dříve nesoustředili. Dnes chceme být střízliví.

Setkání se může zúčastnit každý, kdo má zájem a hledá možnosti, jak pomoci sobě nebo svému blízkému se závislostí.

U nás je pomocná ruka stále natažena, protože i my jsme po ní jednou sáhli a teď ji potřebujeme podávat dál.

Anonymní alkoholici

5.2 Slovník výrazů v oblasti protidrogové politiky

Nezákoný trh s návykovými látkami má, jako každý trh, svou stranu nabídky a stranu poptávky. Podle toho se rozlišují i hlavní přístupy.

1/ Na stranu nabídky se zaměřuje:

- **Represe** (policie, celní správa, justice), která se snaží eliminovat trestnou činnost v produkci, transitu a obchodu
- administrativní kontrola, která zabraňuje úniku legálních návykových látek, látek sloužících k výrobě syntetických návykových látek a pomocných látek na nezákoný trh (v ČR např. Inspektorát omamných a psychotropních látek na MZ ČR)
- kontrola zemědělské produkce plodin, které jsou zdrojem pro získání přírodních návykových látek

2/ Na stranu poptávky se zaměřuje primární, sekundární a terciární prevence - podle definic světové zdravotnické organizace WHO tyto přístupy znamenají:

- **Primární prevence** - prevence užití návykových látek u populace, která s ní dosud není v kontaktu, nebo alespoň oddálení kontaktu s návykovou látkou
- **Sekundární prevence** - včasná intervence, poradenství a léčení u osob, které jsou již užíváním návykových látek zasaženi a postiženi
- **Terciární prevence** - resocializace či sociální rehabilitace klientů, kteří prošli léčbou vedoucí k abstinenci nebo se zapojili do substituční léčby a abstinují od nelegálních drog; intervence u klientů, kteří aktuálně drogy užívají a nejsou rozhodnutí užívání zanechat, služby souborně zvané Harm Reduction – zaměřují se především na snížení zdravotních rizik, zejména přenosu infekčních nemocí při nitrožilním užívání drog.
- **Harm Reduction** - anglický výraz, který označuje mírnění škod. Tyto postupy získaly na významu zejména v souvislosti s epidemií HIV/AIDS. Jestliže není možné nebo realistické léčit s cílem abstinence od návykových látek, lze alespoň mírnit škody, které pokračující užívání návykových látek nebo alkoholu působí. Někdy se takto daří navázat dobrý vztah a zahájit intenzivnější léčbu. Patří sem i substituční léčba (viz dále), poskytování injekčních stříkaček a jehel závislým na návykových látkách, aby se snížilo riziko šíření HIV/AIDS a žloutenky. Z podobných důvodů se poskytuje závislým na návykových látkách zdarma desinfekce nebo prezervativy. Některá zařízení nabízejí i lehké jídlo, krátkodobé přístřeší, možnost se osprchovat, sociální pomoc a poradenství.
- **Časná intervence** (early intervention) - jejím cílem je zahájit léčbu co nejdříve (za předpokladu motivovanosti příjemce služby), což zlepšuje výsledky léčení, bývá levnější a méně časově náročná než pomoc poskytovaná lidem s rozvinutými problémy.
- **Terapeutická komunita** - dlouhodobá (6-12 měsíců) pobytová léčba s režimovým programem.
- **Doléčování** – Služba pro osoby s anamnézou závislosti na návykových látkách či trpící patologickým hráčstvím, kteří abstinují po prodělané intenzivní léčbě v těchto službách: střednědobá či dlouhodobá ústavní léčba, terapeutická komunita, psychiatrická léčebna atd., či bez předchozí odborné péče, avšak minimálně 4 měsíce abstinující a se silnou motivací k dlouhodobé abstinenci.
- **Substituce** („nahrazení“) – je způsob léčby, kdy je užívání původní drogy nahrazeno lékařsky předepsaným užíváním látky s podobnými účinky a vlastnostmi, avšak s výrazně menšími riziky (např. užívání heroínu je nahrazeno užíváním metadonu) nebo může jít o substituci škodlivého způsobu aplikace drogy za méně škodlivý (např. cigarety jsou nahrazeny nikotinovými náplastmi), případně je to kombinace obou způsobů (např. injekční užívání heroínu je nahrazeno užíváním metadonu, který je podáván jako nápoj).

- **Incidence léčených uživatelů návykových látek¹⁸** – všichni nově evidovaní uživatelé návykových látek – žadatelé o první léčbu v životě v průběhu kalendářního roku.
- **Prevalence léčených uživatelů návykových látek** – všichni uživatelé návykových látek – žadatelé o léčbu, kteří v průběhu kalendářního roku alespoň jedenkrát navštívili některé ze zařízení, která poskytují péči osobám užívajícím návykové látky.
- **Problémové užívání návykových látek** – injekční užívání jakékoliv návykové látky a/nebo dlouhodobé a pravidelné užívání opiátů a/nebo kokainu a/nebo návykových látek amfetaminového typu (problémoví uživatelé drog = PUD).

5.3 Přehled užívaných legálních a nelegálních návykových látek¹⁹

V roce 2011 byla EMCDDA (Evropským monitorovacím centrem pro drogy a užívání drog) provedena aktualizace údajů o léčených uživatelích drog, které mají být sbírány v nových hlášeních o léčených uživatelích drog (Protokol 3.0). Mimo jiné byl upraven a rozšířen seznam sledovaných užívaných drog.

Přehled nově sledovaných užívaných drog podle Protokolu 3.0 EMCDDA:

Opiáty	Heroin; metadon nesubstituční; buprenorfin; buprenorfin s naloxonem; fentanyl zneužívaný; morfin; kodein; brown; opium; jiné opiáty, opiátová analgetika
Kokain	kokain pudr HCl; crack kokain; ostatní kokain
Stimulancia	Amfetamin; metamfetamin / pervitin; Extáze (MDMA+deriváty); syntetické katinony; Fenmetrazin; Efedrin; ostatní stimulancia
Sedativa, hypnotika	Barbituráty; benzodiazepiny; GHB / GBL; hypnotika III. generace (Z-drugs); ostatní sedativa (neopiátová)
Halucinogeny	LSD; ketaminy; Trifenidyl; psilocybin; fencyclidin (PCP); Durman; jiné halucinogeny
Rozpustidla	Toluen; butan; lepidlo; ředidla; nitrit, jiné těkavé látky
Kanabinoidy	Marihuana; hašiš; hašišový olej; syntetické kanabinoidy

¹⁸ Incidence a prevalence léčených uživatelů NL: termíny užívané dlouhodobě HS HMP – Referát drogové epidemiologie

¹⁹ Zdroj: <http://www.drogy-info.cz/>, <http://www.drogovaporadna.cz>

Jiné drogy, léky

Vláda ČR stále doplňuje seznam ilegálních omamně psychotropních látek, protože v celé Evropské unii se stále objevují nové syntetické drogy, které svým chemickým složením nespádají pod kontrolní režim, ačkoliv jejich závislostní nebezpečí je velké.

Míra rizikovosti některých běžně užívaných látek:

MÍRA RIZIKA	ZÁSTUPCI
vysoká	Toluen Heroin Morfin Durman Crack LSD
vysoká až střední	Lysohlávky Kokain Pervitin
střední	Alkohol Ecstasy (Extáze) Efedrin Kodein
relativně nízká	Marihuana Hašiš Kokový čaj
prakticky bez rizika	Káva Čaj

autor: MUDr. Jakub Minařík

Některá rizika společná většině návykových látek

- Vznik závislosti.
- Otravy.
- Nebezpečnost sobě nebo okolí.
- Trestná činnost (pod vlivem návykové látky nebo jako způsob, jak si opatřit prostředky na drogu).
- Poškození tělesného a duševního zdraví.
- Poškození plodu u těhotných žen.
- Větší riziko přechodu k jiným návykovým látkám.
- Po dlouhodobém braní vysokých dávek nepříznivé změny osobnosti.
- Menší zájem o vzdělávání a pracovní uplatnění.
- Zhoršení rodinných a jiných mezilidských vztahů.
- Více problémů ve vztazích ve škole i rodině.

Příznaky ovlivnění podle druhu drog

Alkohol: typický zápach a další obecně známé příznaky ovlivnění alkoholem.

Halucinogeny jako LSD (slangově "tripy"): halucinace (např. vidí nebo slyší neexistující postavy), rozšíření zornic, podivné chování, někdy pocity pronásledování a nevyprovokovaná agrese, kolísání nálad, pohrouženost do vnitřního světa a zmatenost.

Heroin (slangově "hérák", "hero", "háčko"): jizvy po vpiších (ale heroin se také šnupe nebo kouří), spavost v nezvyklou dobu, při ovlivnění drogou nereagují zúžené zornice na světlo, zpomalení dechu, nesrozumitelná řeč. Pocit libosti bývá střídán apatií. Při odvykání potíže jako nespavost, zrychlený tep,

rozšíření zornic, tekoucí nos, pocení, podrážděnost, zvracení či nevolnost, průjmy, bolesti břicha a svalů.

Marihuana (slangově např. "tráva, joint, "zelí"): zarudlé oči, hlasitý slovní projev, nepřiměřený smích, typický zápach po pálicí se bramborové nati, zrychlení tepu, poruchy paměti. Při dlouhodobějším braní ztráta zájmů, váhový úbytek nebo naopak přibývání na váze.

Pervitin (slangově např. "péčko" nebo "pergo"): stavy nadměrné a často nesmyslné aktivity jsou charakteristické pro ovlivnění budivou látkou (pervitinem, případně halucinogenem MDMA). Pervitin vyvolává poměrně často pocity pronásledování a stavy zmatenosti. Dost typickým příznakem bývá dlouhý i vícedenní spánek jako projev spánkového dluhu a vyčerpání po předchozím dlouhém ovlivnění pervitinem (či MDMA). Po vysazení pervitinu se mohou objevovat deprese.

Tabák: typický zápach, zažloutlé prsty.

Těkavé látky: typický a nezaměnitelný je zápach těkavé látky (nejčastěji toluenu) z dechu nebo z oděvu.

Tlumivé léky: exponovaný působí dojmem opilosti, ale není z něj cítit alkohol.

5.4 Zkratky - nejčastěji používané zkratky v textu

A.N.O.	asociace nestátních organizací
EMCDDA	European Monitoring Centre for Drugs and Drugs Addiction (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost)
FTD	žadatelé o první léčbu (First Treatment Demand)
HMP	hlavní město Praha
HR	Harm Reduction
IUD	injekční uživatel drog
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hl. m. Prahy
NL	návyková látka
NNO	nestátní neziskové organizace
NPC	Národní protidrogová centrála Policie ČR
OPL	omamné a psychotropní látky
OSPOD	orgán sociálně právní ochrany dětí
PK RHMP	Protidrogová komise Rady HMP
PPRCH	primární prevence rizikového chování
PUD	V souladu s definicí EMCDDA o problémovém užívání drog, kterým se rozumí injekční užívání jakékoliv drogy a/nebo dlouhodobé a pravidelné užívání opiátů a/nebo kokainu a/nebo drog amfetaminového typu.
RHMP	Rada hlavního města Prahy

RV KPP	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
SO	správní obvod
TČ	trestný čin
TOS	trest odnětí svobody
VHA, VHB, VHC	virová hepatitida (žloutenka) typu A, B, C
ZSP	odbor zdravotníctví, sociální péče a prevence

V roce 2015 oslavila 25 let od vzniku jedna z nejdůležitějších adiktologických organizací v HMP SANANIM z.ú., proto je příloha výroční zprávy 2015 věnována informaci o této organizaci.

SANANIM byl založen v roce 1990 jako první nestátní nezisková organizace zabývající se problematikou závislosti na nealkoholových drogách. Vznik jednotlivých programů SANANIM od roku 1990 je charakteristický pro rozvoj sítě služeb v HMP i ČR. Z toho důvodu uvádím charakteristiku jednotlivých programů i s rokem zahájení jejich činnosti.

SANANIM je v ČR jedním z nejstarších a dnes i největších nestátních poskytovatelů služeb v oblasti prevence, péče a léčby závislosti na nealkoholových drogách. Činnost sdružení dnes zabezpečuje 142 stálých zaměstnanců a na 40 externistů.

Jednotlivé programy – rok vzniku, charakteristika:

1991 - Terapeutická komunita Němčice (TKN)

Terapeutická komunita Němčice zajišťuje dlouhodobou pobytovou léčbu a sociální rehabilitaci občanům České republiky, kteří nejsou schopni vlastními silami zvládnout závažné důsledky dlouhodobé kariéry užívání nealkoholových drog.

Hlavním posláním Terapeutické komunity Němčice je uzdravovat lidi ze závislosti, a to zejména prostřednictvím osobního růstu, přijímání osobní odpovědnosti a cestou změny životního stylu.

1993 - Kontaktní centrum (KC)

Nízkoprahové zdravotnické zařízení, které uživatelům návykových látek (experimentátorům, problémovým uživatelům či osobám se střední až těžkou závislostí) a jejich blízkým (rodičům, příbuzným, přátelům, partnerům a známým) poskytuje především zdravotní, sociální a právní pomoc a uživatele motivuje ke změně životního stylu a k léčbě.

1994 - Terénní programy (TP) a Romský terénní program (TP ROM)

Terénní programy se zaměřují na zmírnění zdravotního a sociálního poškození uživatelů nelegálních návykových látek v Praze a na zvýšení jejich motivace ke změně životního stylu. Poskytují informace, sterilní zdravotnický materiál a poradenství ke zlepšení sociální a zdravotní situace uživatelů drog a motivují uživatele drog k pozitivní změně chování a k léčbě závislosti.

Svou činností zmenšují rizika působená společností.

1996 - Denní stacionář (DST)

Denní stacionář je pražské ambulantní psychoterapeutické centrum poskytující poradenství a léčbu lidem ohroženým důsledky užívání především nealkoholových drog a jejich blízkým. Usilujeme o stabilizaci a vyšší kvalitu života klientů s důrazem na abstinenci od omamných a psychotropních látek (OPL).

1996 - Doléčovací centrum s chráněnými byty (DC)

nestátní zdravotnické zařízení, které poskytuje následnou péči především klientům po léčbě drogové závislosti s cílem podpořit je v návratu do běžného života a usnadnit jim ho.

Má tři programy, a to ambulantní, chráněné bydlení a chráněné dílny.

1998 - Terapeutická komunita Karlov (TKK)

Hlavním posláním Terapeutické komunity Karlov je uzdravovat lidi ze závislosti, a to zejména prostřednictvím osobního růstu, přijímáním osobní odpovědnosti a cestou změny životního stylu.

Terapeutická komunita Karlov je zařízení pro střednědobou (mladiství) až dlouhodobou (matky s dětmi) rezidenční léčbu osob závislých na návykových látkách. Je specifickým systémem léčebného zařízení, kde společenství lidí (klienti a terapeuti) a léčebný systém vytvářejí bezpečný prostor pro růst jednotlivých členů komunity.

2003 - Drogové informační centrum (DIC)

Slouží laické i odborné veřejnosti jako jeden ze zdrojů kvalitních a objektivních informací z oblasti drogové problematiky.

Hlavní náplní práce Drogového informačního centra jsou aktivity směřující k dostupnosti specifických informací, správa a distribuce informací jak pro ohroženou populaci a odbornou veřejnost, tak i pro laiky. Vytvářením sítě a podporou komunikace projekt také přispívá ke zkvalitnění spolupráce a k zpřístupnění „zájmové“ informace co nejširšímu spektru klientely.

2003 - Specializované ambulantní služby CADAS

CADAS je ambulantní zařízení, které nabízí osobám užívajícím nealkoholové omamné a psychotropní látky (OPL) komplexní a specializované ambulantní služby směřující ke zvládnutí specifických obtíží spojených s jejich užíváním. Jde především o zvládnutí odvykacích stavů či stabilizaci užívání tak, aby se snížily zdravotní a sociální dopady spojené s abusem.

Centrum nabízí také pomoc při řešení duševních onemocnění, která doprovázejí užívání drog, ať jde o diagnózu primární (přítomnou před začátkem užívání OPL), nebo duální (vzniklou až v souvislosti užívání drog).

Spektrum služeb zahrnuje psychoterapii, farmakoterapii a sociální poradenství. Další služby jsou zajištěny externě.

Základním smyslem činnosti je motivovat klienta ke změně životního stylu.

2003 - Doléčovací centrum pro matky s dětmi (DC MAT)

Od r. 2003 je samostatným zařízením, které navazuje na motivační a léčebnou péči zajišťovanou DST a TKK. Matkám s dětmi poskytuje tři základní typy služeb: ambulantní doléčovací program, program chráněného bydlení a program chráněných pracovních míst.

2005 - Poradna pro rodiče (PPR)

Poradna pro rodiče SANANIM usiluje prostřednictvím krátkodobého, střednědobého nebo dlouhodobého léčebně podpůrného programu pro rodiče a ostatní blízké osoby uživatelů návykových látek o minimalizaci negativních dopadů chování uživatele drog na jeho rodinu

a ostatní blízké osoby s cílem zvýšit kvalitu jejich života, provést je náročným životním obdobím a pomoci jim redukovat chování podporující, usnadňující či přímo umožňující zavadové chování jejich dětí či partnerů.

Očekávaným výsledkem je v ideálním případě zlepšení zdravotního stavu (ve smyslu somatickém i psychickém) i sociálních podmínek rodičů, rodiny či blízkých osob uživatele drog a v konečném důsledku i samotného uživatele drog a úprava, eventuálně zlepšení jejich vzájemných vztahů. Nelze-li dosáhnout výrazného zlepšení, usilujeme alespoň o stabilizaci v uvedených oblastech nebo části z nich.

2005 - Pracovní a sociální agentura (PSA)

Posláním Pracovní a sociální agentury je poskytovat osobám po léčbě ze závislosti, případně osobám stabilizovaným v substitučních programech, podporu při hledání zaměstnání a řešení souvisejících sociálních otázek.

2005 – Založení sociální firmy SANANIM Charity services, s.r.o.

2005 – Otevření chráněného zaměstnání - Café Therapy

2006 - Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem (COKUZ)

Hlavním posláním COKUZ je realizace preventivního a léčebného programu pro uživatele drog v konfliktu se zákonem prostřednictvím podpůrných, poradenských, terapeutických a svépomocných aktivit s cílem motivovat klienty ke změně životního stylu (prevence drogové a trestní recidivy, prevence šíření infekčních onemocnění) a také zprostředkování kontaktu s poskytovanými sociálními a zdravotními službami následné péče po propuštění z věznic.

Zdroj: <http://www.sananim.cz>